

Het Kerkenplan

Lees meer op pagina 4

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Dirk De Meester
Dam 21/13 - 8500 Kortrijk
dirk.de.meester@skynet.be

REDACTIERAAD

Marc Boone, Bernard Decock,
Dirk De Meester, Filip Dheedene,
Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele,
Kurt Vangampelaere, Lieven Vanhoutte

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC
of €20,00 voor 6 nummers overschrijven op
rekeningnummer 000-1653566-07 van Zoeklicht

KOPIJ

Reacties en andere bijdragen: op CD of als bijlage
in een e-mail, met zo weinig mogelijk opmaak
(* .txt- of *.rtf-formaat volstaat), en indien gewenst
een opgemaakte uitgeprinte tekst opsturen naar
de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de
naam en het adres van de inzender vermelden.
Alle artikels vallen onder de uitsluitende verant-
woordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties
in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag
om 10 uur
volgende vergaderingen op: 30 mei, 18 juli,
26 september, 28 november

Inhoud

Voorwoord	3
Dossier: Het Kerkenplan	4
Activiteitenkalender.....	16-17
Mozaïek	18
August Vermeylenkring	20
Kom op tegen Kanker	21
Willem M(aurits) Roggeman	22
Leif	24
De Bezatse.....	25
Zoeklicht sprak met Paul Houwen	26
De Geus.....	28
HV HHV Kortrijk	30
huisvandeMens Kortrijk.....	31

Duidelijkheid

Op Radio één van de VRT loopt een actie met de duidelijke naam “Heerlijk helder”. De bedoeling is om in mededelingen aan het publiek geen onnodige ingewikkelde zinsconstructies en onbegrijpelijke woorden te gebruiken. En dan niet alleen in teksten van de overheid; maar ook in die van ondernemingen in bijvoorbeeld handleidingen. Wat niet of slechts terzijde aan bod komt, is het al dan niet opzettelijke verdoezelend of vaag taalgebruik. En daarvoor moet een mens, die niet enkel vrij, maar ook helder wil denken, zich zeker hoeden. Dat bespaart ook mij, als taalminnend individu, veel ergernissen.

Nu is het zonneklaar dat allerlei vaktermen een welbepaalde betekenis hebben en dat het gebruik van andere woorden de onduidelijkheid juist doet toenemen. Maar allerlei beroepen, en naar ik vrees, veelal mensen uit het onderwijs en de zorgsector, hebben er een handje van weg om voor mensen, dingen en situaties een naam te verzinnen en er dan uitgebreid over uit te weiden.

Wat dacht U bijvoorbeeld van *pestexpert*, zoals iemand op de radio onlangs werd betiteld? Is dat iemand die alles weet over de zwarte dood, iemand die een grote behendigheid vertoont als het eropaan komt om anderen de duivel aan te doen of juist iemand die dit verwerpelijke gedrag bestudeert en indien dat laatste het geval is, vanuit welke wetenschappelijke invalshoek?

Een *sfeercafé* lijkt me ook niet mis als het woord door een designer wordt in de mond genomen, zoals ik onlangs hoorde. Ontwerpt die man sfeer of interieurs? Wordt de sfeer van een café bepaald door het meubilair? Of juist door de mensen die er werken en verbruiken? En is een café zonder sfeer wel een café, zal elke tooghanger zich wellicht afvragen.

Uiterst grappig vond ik *knelvakken*. Zijn dat ruimten waarin men op zijn middeleeuws gekneld wordt tot de dood erop volgt? Vakken waarin supporters van de tegenpartij een te nauwe plaats krijgen? Of toch maar gewoon moeilijke vakken

op school? En als dat laatste geval is, waarom noem je ze dan niet zo?

Ook een mooie is het *cultuurgedreven bedrijf*. Bij mijn weten zijn bedrijven gericht op het vervaardigen van producten en het leveren van diensten om daar winst uit te puren. Dat is dan hun drijfveer. Ik moet de eerste onderneming nog zien, waarvan de culturele bezorgdheid alle initiatieven beheerst.

In dezelfde economische sfeer hoorde ik onlangs *negatieve groei*. Pardon? Klimmende rivier? Stijgende regen? Kokend ijs? Landvis? Of gewoon inkrimping? Ook zoiets is de term *systeembank*. Voor de laatste bankencrisis bestond de term niet eens, maar ook het begrip niet. Een door de overheid uitgevonden doekje om het leegbloeden van het banksysteem te stelpen.

Laten we dit verhullend taalgebruik vermijden en zeggen waar het op staat, in alle omstandigheden.

Ik ben blij dat de mensen die voor dit nummer de bijdragen over de herbestemming van kerkgebouwen hebben gemaakt, dit euvel hebben vermeden. Ik lees niets over *kerkontwijding*. Wij hoeven ons niets aan te trekken van wijdingen en dus ook niet van ontwijdingen. Het woord *kerkenplan* wordt wel gebruikt, maar het wordt kritisch bekeken en de slotsom is dat het een misleidende naam is, althans misleiding dekt. Hulde daarvoor.

Dat geldt speciaal voor Marc Boone, die de zaken coördineerde en, de samenvattende teksten schreef, maar ook voor Filiep Vande Wiele, die veel informatie aanbracht en voor Gaby Moreels, die de zaken in een ruimere context plaatste.

Hun naam zij geprezen. Tot in de eeuwigheid, wat die term ook moge betekenen.

Zoeklicht ging op
actieonderzoek:

Het Kerkenplan

Het kerkenplan vanuit historisch perspectief

Onder het Ancien Regime, tijdens de feodaliteit, was de rooms-katholieke kerk een enorm grote grootgrondbezitter, als het ware de grootste en zich sterkst verrijkende “multinational” op het Frans grondgebied. Met onnoemelijk veel dochterbedrijven, kloosters, en een eigen politiek en administratief apparaat, de bisschoppen en de clerus, dat zwaar drukte op de Franse maatschappij. De eeuwenoude inmenging van die kerk, de paus van Rome, in het Franse landsbestuur, had al in de zeventiende eeuw onder de katholieke Lodewijk de Veertiende, de Zonnekoning, geleid tot zware conflicten tussen enerzijds de Paus en anderzijds de Franse koning en adel. Geen wonder dat de -katholieke, hoofdzakelijk adellijke- Franse Assemblée, het parlement, in 1789 na de opstandige beweging in Parijs en op het platteland, en geconfronteerd met zware financiële problemen, de boeren betaalden geen belastingen meer, een oplossing zocht voor de problemen in maatregelen tegen de bezittingen van die kerk.

In ruil voor (royale) betaling van de pastoors, en van het overnemen van traditionele activiteiten van de kerk, zoals armenzorg, ziekenzorg, weeshuizen, het onderwijs en het onderhoud van de kerken kon de staat de kerkelijke bezittingen als onderpand gebruiken voor nieuwe staatsleningen. Dat werd al beslist op 02 november 1789. Kerkelijke bezittingen werden dus staatsbezittingen. Die bezittingen waren gedurende eeuwen niet

altijd op doorzichtige en rechtvaardige manieren opgebouwd, niet het minst door afpersing en willekeurige belastingen op de boeren en andere werkende delen van het koninkrijk, de handelaars, de beginnende industrie...

In de loop van de Franse Revolutie, tot 1795, kende dit verhaal veel ups en downs, maar de essentie bleef recht. Tot het de Franse Revolutie in beton gegoten werd in de bourgeois-dictatuur van Napoleon. Die zag zich geplaatst voor de opdracht om orde te scheppen in het door burgeroorlog verscheurde land én in de wirwar van de bestaande wetten, decreten en reglementen. Op de positieve kant van zijn balans dient wel aangestreept dat hij de verworvenheden van de -burgerlijke- revolutie in grote lijnen trouw bleef, en dus ook van de politiek in verband met de kerken van 1789. Hij maakte gebruik van een militaire overwinning in Italië in 1800 om de paus tot een akkoord te dwingen, dat eigenlijk niets anders zegde dan wat er door de revolutie veroverd was: de Franse kerk is geen staatsgodsdienst meer, de staat betaalt de pastoors, en blijft eigenaar van de kerken, pastorieën en andere kerkelijke bezittingen. Dit akkoord werd concordaat genoemd, en werd afgesloten op 15 juli 1801 tussen Napoleon, namens de Franse regering en de paus. In de daarbij aansluitende encycliciek “*Ecclesia Christi*” erkende Pius VII de Franse Republiek van Napoleon, die van haar kant het katholicisme uitriep

tot “*godsdienst van de meerderheid*”. Wat natuurlijk iets anders is dan godsdienst van de Franse Staat.

Het Concordaat, dat in werking trad op 18 april 1802 en van kracht zou blijven tot 1905, was een diplomatieke overwinning voor Napoleon. Het verzoende grote groepen katholieken opnieuw met de Staat, en schonk anderzijds de Franse regering een verstrekkende macht tot wettelijke regeling van allerlei kerkelijke activiteiten. Tot grote ontevredenheid van de meest radicale contra-revolutionaire elementen van de Franse clerus. Maar ook van de Belgische clerus (de Boerenkrijg), en die van de andere veroverde gebieden, die toen tot Frankrijk behoorden. Let op die datum: 1905.

Een akkoord voor 100 jaar, 100 jaar godsdienst-vrede zou men kunnen denken. Dat was niet zo, in die honderd jaar streed de kerk om haar posities te heroveren, en streed de Franse republiek om van wat men later noemde de scheiding van kerk en staat een wettelijk feit maken. Dezelfde paus werd door dezelfde Napoleon 5 jaar gevangen gezet, er kwamen nieuwe concordaten, nieuwe decreten, en in 1905 werd het concordaat van 1801 opgezegd en de scheiding tussen kerk en staat officieel ingesteld. En zelfs daarna duurde de koude oorlog verder. Maar dat is de Franse geschiedenis, niet de Belgische.

Onze kerken en wat ermee te doen

Katholiek Vlaanderen in reorganisatie

Nooit gedacht dat wij op deze bladzijden van ons vrijzinnig tijdschrift Geert Bourgeois een vermelding zouden moeten geven als inspirator voor een ingrijpende reorganisatie van de katholieke kerk in Vlaanderen. Niet dat hij overtuigd vrijzinnige is, integendeel, hij komt uit een “schoon Vlaamsch katholiek nest” en een persoonlijke vrijzinnige bekering is niet zijn plan. Zijn motieven zijn traditioneel en politiek: het is hem om geld, zeg besparingen te doen. Nu is hij minister-president, in een vorig leven verantwoordelijk als Vlaams minister voor bestuurszaken en onroerend erfgoed. Zijn conceptnota voor een kerkenplan van 2011 werd aanvaard door de vorige Vlaamse regering en leest hier en daar als een fotoboek van katholiek Vlaanderen.

In Vlaanderen zijn méér dan 2.000 kerken die beheerd worden door 1972 kerkfabrieken. Bijna één derde van de kerken is beschermd monument. Per week gaan 250.000 Vlamingen naar de mis, wat ons op een gemiddelde brengt van iets meer dan 100 gelovigen per kerk, of zo'n 30 tot 50 per opgedragen mis. Dit betekent dat het gelovig publiek is gedaald tot 5% van de bevolking. 30 jaar geleden was nog 1/3 van de Vlaamse bevolking actief kerkbezoeker op zondag. Er worden jaarlijks nog 7.500 huwelijken afgesloten. Anders gezegd kiezen 2/3 van alle nieuw gehuwden om dit niet in de kerk te laten bezegelen. Bij sterfgevallen is de kerkelijkheid nog het grootst: 70% van de Vlamingen laat een begrafenis begeleiden door een kerkdienst.

Het is de kerkfabriek die per parochie of overkoepelend per gemeente de kerk bestuurt. Daartoe heeft zij rechtspersoonlijkheid. Gemeentebesturen hebben wettelijk een aantal plichten ten opzichte van de kerkbesturen: zij moeten bijdragen bij onvoldoende inkomsten van de

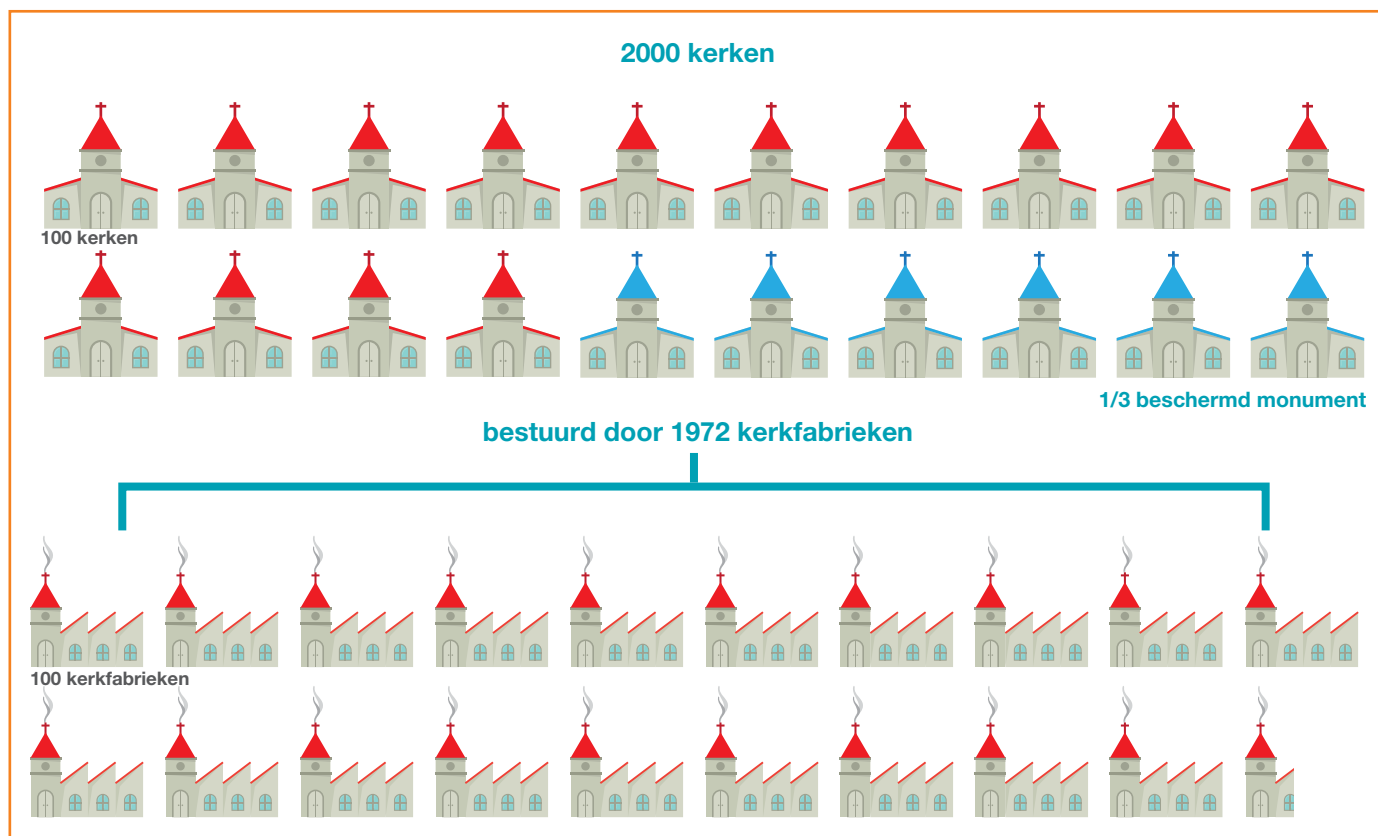
plaatselijke kerkfabriek. Zij moeten de pastoor een pastorij of woonhuis of geld daarvoor bezorgen. Ook grove herstellingen aan de kerken moeten door de gemeente gefinancierd worden. In totaal hadden de verzamelde Vlaamse kerken in 2009 69 miljoen exploitatie-uitgaven die voor 42 miljoen betoelaagd werden. Daarnaast werden de gemeentelijke uitgaven nog eens met 1,5 miljoen bezwaard voor huur van pastorijen. Nog bij te rekenen in de kosten is dat heel wat verbouwingen aan kerken rechtstreeks in het gemeentebudget zijn ingeschreven en niet als subsidie aan de kerkfabriek.

Reeds van 1809 bepaalt een keizerlijk decreet dat de lokale overheid de exploitatiekosten van de kerkfabriek bijpast en bijdraagt in de investeringen in de kerkelijke gebouwen. Het is echter niet de gemeente maar wel de kerkraad die beslist

over de uitgaven van de subsidies die hen ter beschikking zijn gesteld. Het is ook de kerkraad die beslist over manifestaties die in kerkelijke gebouwen plaatsvinden. Het komt enkel de bisschop toe om te beslissen om de kerk een profane bestemming te geven als zij niet meer gebruikt wordt voor katholieke plechtigheden. In sommige kerkelijke orden is het de paus die rechtstreeks beslist of een plaatselijke kerk ontwijfd wordt of niet.

In zijn nota komt de minister tot de conclusie dat de kerken onevenwichtig bestuurd worden en niet meer zijn aangepast aan hun maatschappelijk doel. De kerkraden bestaan uit bejaarden die niet meer mee zijn en zeker niet bekwaam om ingewikkelde investeringsdossiers aan te besteden. De kerkraad als bestuur op zich leidt tot eigenbelang in plaats van maatschappelijk belang. Het bestuur dient in nauw overleg met de gemeente te gebeuren.

Er is nood aan een strategische visie naar de toekomst. Daarom legt het strategisch

plan verplichting op aan de gemeenten om een kerkenplan op te stellen. Dit plan moet een evenwicht vinden tussen het aantal praktiserende gelovigen en het aantal kerken. Moet ook nog:

- parochiekerk inschatten als gebouw met cultuurhistorische waarde en architectuur;
- parochiekerk situeren in zijn ruimtelijke omgeving;
- update maken van alle parochiekerken in hun actueel gebruik en hun functie voor de totale bevolking;
- interesse peilen van niet-katholieke actoren voor in gebruik name van de bestaande kerken.

De gemeenten hebben tot eind dit jaar de tijd om dit kerkenplan op te stellen. Als zij een subsidieaanvraag lopen hebben kunnen zij hiermee wachten tot die afgewerkt is.

Hier komt de praktijk van de politiek om de hoek kijken. Enerzijds volgt de minister de financieringspolitiek voor de gemeenten zoals die nog in 1809 werd bepaald, en “wil de verplichtingen van de lokale overheid ten aanzien van de kerkraden **niet** wijzigen”. Anderzijds is

dit kerkenplan een onroerend erfgoedplan. Als een gemeente in de toekomst nog één frank subsidie wil voor onroerend erfgoed, dan zal het een plan moeten voorleggen waarbij alle kerken die geen cultuurhistorische waarde hebben, een andere (profane) bestemming moeten krijgen. Ofwel moeten zij bewijzen dat zij genoeg gelovigen aantrekken. De minister dringt er op aan dat de gemeentebesturen in overleg gaan om dit kerkenplan op te stellen. Met wie? De katholieke kerk lijkt voor de hand te liggen, maar ook anderen komen in aanmerking, zoals deskundigen, groepingen, kandidaat-overnemers van een kerk of betrokken inwoners.

De vrijzinnige beweging staat hier voor een keuze.

Ofwel dit debat aan zich laten voorbijgaan omdat zij met de kerk niets te maken heeft en niet aan gemeentepolitiek wil doen. Ofwel als actieve georganiseerde burgers deelnemen aan dit debat en de kans grijpen om een scheefgegroeide situatie te helpen rechtzetten in het belang van een hele gemeenschap. Waarom niet als kandidaat-overnemer van een profaan geworden kerkgebouw?

De kerkenplannen in de regio

Of de theorie en de praktijk. Hoe reageren de verschillende gemeentebesturen op de ontkerkelijking en op de Vlaamse nota. Hoe reageren de kerkbesturen zelf. Wat zeggen de burgers? Zoeklicht ging op actieonderzoek.

IZEGEM

Schepen Duhamel heeft al 20 jaar ervaring in het overleg tussen stadsbestuur en kerkfabriek. Hij kent de praktijk van het kerkbestuur, maakte verschillende dekenen mee, met verschillende karakters, de ene al wat meer wereldsgezind, de andere star conservatief katholiek. Hij zag de kerkfabriek evolueren naar een centraal bestuur in plaats van één kerkfabriek per kerk. Het beleid in Izegem steunt al jaren op geleidelijkheid, overleg en persoonlijke kontakten. Dit is zowat de rode draad door zijn verhaal en door de plaatselijke politiek betreffende geloofsovertuiging en kerkenbeheer.

Izegem zal het aantal kerken bijna zien halveren. Van 7 kerken gaan ze binnenkort naar 4. De vier die overblijven zijn verankerd in de verschillende deelgemeenten. Centraal de St Tillokerk, die een decanale kerk is. Emelgem (ook Decanaal) en Kachtem waren aparte gemeenten voor de fu-

sies. De Bosmolens ligt ten zuiden van de Rijksweg die Izegem zowat doorsnijdt. Het is de bedoeling dat die kerken hun functie als kerk volledig behouden. Het beleid dringt niet aan op gemengde bestemmingen. De schepen is er wel van overtuigd dat de huidige kerkfabriek de openheid naar de gemeenschap heeft om hun gebouwen open te stellen naar de gemeenschap voor profane doeleinden, zonder de geloofsovertuiging te bruskeren. Hij haalt onder andere het voorbeeld aan van de Rumbeekse school van het gemeenschapsonderwijs die probleemloos een klassiek concert kon organiseren in de Decanale kerk.

De Paterskerk, eigendom van de Franciscanen verdwijnt. Die is reeds ontwaard. Momenteel loopt er een sloopvergunning. Bedoeling is om er seniorenwoningen te zetten door een bouwpromotor. Het wordt voorlopig afwachten of de plannen van deze onderneming effectief doorgaan. Indien niet wordt een andere bestemming gezocht. Sint Rafaëlskerk, indertijd gebouwd door Baron de Pélechy wordt openbaar verkocht. Doordat de kerk op een zone voor gemeenschappelijke voorziening gevestigd is kan er alleen een aankoop gedaan worden die maatschappelijk nuttig is. Kinderopvang of dansschool zijn mogelijke opties. De kerk wordt openbaar verkocht. De opbrengst die naar de kerkfabriek gaat,

wordt in mindering gebracht van de openbare financiering door het gemeentebestuur en moet dus dienen om de andere kerken te onderhouden. Rond de kerk dient een speelplein en een groenparkje aangelegd te worden ten behoeve van de bevolking. De Heilig Hart kerk is dan weer een ander verhaal. Die zal op termijn een andere bestemming krijgen, die werelds is, met dien verstande dat er een gelovige ruimte dient in ondergebracht te blijven ter ere van bedevaarders en privé bidplaats voor gelovigen. Wat de eindbestemming van de kerk zal worden is voorlopig nog niet duidelijk. Gedeeltelijke aankoop door de kliniek was een aanvankelijke optie maar gaat (voorlopig) niet door.

De herbestemming van de drie kerken is bekend bij de bevolking en heeft nog niet tot protesten geleid, ook al omdat het kerkbestuur die in samenspraak met de politiek heeft goedgekeurd. Izegem heeft niet gewacht op de nota Bourgeois om het kerkenplan te maken en is hier al jaren mee bezig. De stad herbergt zo'n 27.000 inwoners. Volgens het Vlaams gemiddelde is nog 5 % daarvan wekelijks praktiserend. Zij zullen in de nabije toekomst nog over 4 kerken beschikken, netjes verdeeld over de verschillende dorpskernen. Er is €223.000 voorzien in het stadsbudget voor de centrale kerkfabriek voor 2015.

KORTRIJK

Mevrouw Waelkens is schepen van financiën en dat merken wij als zij haar visie uiteenzet over het kerkenplan. Zij houdt de rekeningen bij en heeft ter ondersteuning van ons gesprek een uitprint klaar van uitgaven en inkomsten per kerk. Kortrijk geeft een slordige 1.5 miljoen Euro per jaar uit aan haar kerken. Alles is exploitatiekost. Met andere woorden de kerkfabrieken doen alles zelf. Stad betaalt. In Gent bijvoorbeeld zijn drie werkmannen in dienst van het stad constant bezig met kerkwerken. Niet zo in Kortrijk. Nog typisch voor Kortrijk: iedere parochie heeft nog haar eigen kerkfabriek. Van centralisatie is hier geen sprake. Als onderdeel van haar kerkenplan zal het stadsbestuur adviseren dat bij de verkiezingen van de kerkraden kandidaten worden voorgedragen voor meerdere kerkraden, zodat er een gemeenschappelijk belang ontstaat tussen (buur)parochies. De conceptnota van partijgenoot Geert Bourgeois is een leidraad geweest voor het opmaken van een kerkenplan. Kortrijk scoort zoals het gemiddelde van Vlaanderen. 5% van de bevolking is actief praktiserend. Per eredienst zoals doop, huwelijk, begrafenis, loopt dit op. Zeer typisch voor Kortrijk is dat een planbureau in opdracht van het stadsbestuur een verslag zal maken met uitgebreid advies. Dit advies is ruim en zal zowel gaan over architectuur, effectieve staat van de kerken als gebouw, verwarmingskost, mogelijkheid tot herbestemming, al dan niet toekomstige verkavelingen in het verschiep en dergelijke. De schepen is niet tegen democratisch debat rond het kerkenplan maar wijst op de beperkingen. Het is hoe dan ook het bisdom dat beslist over ontwijding van een kerk en heeft daarvoor een motief nodig. Als

een kerk ontwijd wordt op voorwaarde dat die ingepalmd wordt door de plaatselijke school kunnen de buurtbewoners daar hun inbreng in hebben maar de beslissing is reeds genomen. Het resultaat van het kerkenplan in Kortrijk moet een besparing zijn op de kosten. Er wordt wel onderscheid gemaakt in de betoelaging aan kerken. Eerst en vooral is er de erfgoedwaarde en ook de erfgoedkost. Sint Maarten bijvoorbeeld herbergt kunstschaten en dient bijvoorbeeld ook zijn verwarming aan te passen aan de schilderijen die er hangen. Dit is een kost die de gemeenschap zo wie zo moet dragen. De exploitatiekosten voor de eredienst moeten naar omlaag in de toekomst. Alhoewel zelf fervent en praktiserend katholiek beseft de schepen dat er een wanverhouding is gegroeid tussen het aantal gelovigen en de kost die de gemeenschap hiervoor betaalt. Visie en doordachtheid lijkt haar motto te zijn. Zo is de ontwijding van de St Pauluskerk te overhaast gebeurd en maakt een mogelijke ontwijding van St Elisabeth en /of St Theresia problematischer, terwijl St Paulus een praktischer (en goedkoper) alternatief was voor erediensten. Er zit een duidelijke fasering in de opmaak van het kerkenplan. Eerst doet het planbureau zijn werk en geeft advies aan het stadsbestuur, dat aan de hand van dit plan in

dialogoog gaat met de plaatselijke kerkfabrieken om bestemming aan de kerken te bevestigen of herbestemming te overleggen. Het stadsbestuur beslist wel over de toekomstige subsidiering van de exploitatierekening van de kerken. Het stadsbestuur zal inzetten op gemengd gebruik van kerken die niet in aanmerking komen als cultureel erfgoed. Het beeld wordt gebruikt van een kerk met een altaar aan de ene kant en een podium aan de andere kant. Draai bij manier van spreken je kerkstoel en je gaat 's morgens naar de mis en 's avonds naar een optreden van Willem Vermandere. Mits technische afscherming van de sacrale ruimte moet dit kunnen. Aalbeke wordt aangehaald als slecht voorbeeld gezien er een apart lokaal voor de fanfare is terwijl de kerk perfect zou kunnen dienen als opslagplaats voor materiaal en repetitieruimte.

Er is mogelijkheid om een kerk te herbestemmen naar een andere godsdienst, alhoewel wij leren dat het bisdom geen moskee wil in bestaande kerkelijke gebouwen.

Wachten op het advies van het planbureau is het voorlopige devies. Ingrepnen gebeuren nadien, en aan de hand van het verslag.

MENEN

Wij zijn te vroeg. Misschien een paar dagen, misschien een paar weken, ten hoogste een paar maanden. Het stappenplan om te komen tot een kerkenplan zit al in het hoofd van schepen Coppens, maar staat nog niet op papier en is nog niet geofficialiseerd in het schepencollege. De schepen is dan ook nog omzichtig in zijn uitspraken, onder het motto: hoe kan je spreken van een plan als je vooraf al een afname doet met definitieve uitspraken. Een ruime visie kan wel, maar eerst de feiten.

Groot Mene telt 33.000 inwoners. Mene zelf 20.000 met twee kerken in het centrum. Eerst Sint Fedastus of de "Grote kerk". Het is onduidelijk of die eigendom van de kerkfabriek of van de stad is. Dan Sint Franciscus die stads-eigendom is. Daarnaast is er nog een kerk op de Barakken en één in de wijk "Ons dorp". De Koekuit is een soort unicum: daar is een dienstencentrum dat ook gebruikt wordt voor misvieringen. Lauwe telt 8.000 inwoners en heeft twee kerken. Rekkem telt 4.500 inwoners en heeft ook 2 kerken waaronder een oud gotisch kerkje. De twee stadskerken zijn cultureel erfgoed en erkend als monument. Daarnaast is er ook nog een protestantse kerk en betaalt de stad Mene een deeltje in de Evangelische kerk. 9 katholieke kerken dus voor 1.600 gelovigen als wij ook hier de 5% regel tellen. De stad heeft €300.000 uitgegeven het laatste jaar aan de centrale kerkfabriek. De rekening is reeds met 10% gedaald. In die zin wordt de kerkfabriek, net zoals alle diensten van het stad, aangemaakt tot besparen. Of het kerkenplan een besparingsplan wordt wil de schepen niet op vooruit lopen, maar het ligt in de lijn der verwachtingen.

Als het kerkenplan verengd wordt tot "een sluitingsplan voor kerken", voelt de schepen zich tekort gedaan. Het debat moet ruimer. Het bisdom staat alleszins open voor overleg en heeft dit ook schriftelijk laten weten aan stad Mene. Er is provinciaal overleg en ook Leiedal biedt zijn diensten aan voor de technische kant van de dossiers. Vanuit het beleid wordt een stimulans gegeven voor gemengd gebruik van de kerken. De Koekuit is hiervan een voorloper en een inspiratiebron. Gemengd gebruik van kerken kadert ook in een gemengd gebruik van alle gemeenschapsgebouwen zoals stadsgebouwen en scholen, die in een visie van optimale benutting van de openbare ruimte voor de bevolking moet kaderen. De schepen gaat verder en sluit niet uit om in de toekomst een kerk te "vermarkten". Stel dat er een overeenkomst komt met het bisdom om een bepaalde kerk te ontwijden, waarom dan niet de markt opgaan en de kerk in concessie geven van een uitbater die het gebouw aanbiedt aan de bevolking voor vergaderingen, feesten, concerten en dergelijke. Het is maar een idee, embryonaal geformuleerd.

De fasering komt erop neer dat alleszins dit jaar het stappenplan er moet zijn om dan volgend jaar te komen tot een effectief kerkenplan dat praktisch kan uitgevoerd worden; alhoewel, met timing moet een politicus altijd voorzichtig zijn. In de verschillende fases wordt ook overleg voorzien in de gemeenteraad en, indien nodig, met de bewoners op het terrein.

TIELT

Rietje Rans en zijn vriend de smid uit de vervolgen TV-serie "De paradijsvogels" zouden zich thuis voelen in Tielt anno 2015. Er wordt nog vanaf de kansel tegen de gemeentepolitiek gepreekt in wat zich voordoet als een soort godsdienstoorlog. Getuige hiervan de titels in de plaatselijke kranten van de laatste maanden: "Kerk blijft verdelen", "Tielt moet weer in buidel tasten voor kerk", "Kerkbestuur tekent opnieuw beroep aan" "Conflict tussen stad en kerkbestuur escaleert verder".

Schepen Simon Bekaert geeft ons tekst en uitleg. Tielt telt 20.000 inwoners en heeft 6 kerken, waarvan 3 in de stad en 3 in de deelgemeenten. Sint Pieterskerk en O.L.Vrouw van geboorte in Schuiferskapelle zijn eigendom van de stad. Sint Pieterskerk en Sint Bavo Kanegem zijn beschermde monumenten. Ook hier is de visie van het stadsbestuur dat zij gedwongen zijn te besparen, en de kerkfabriek moet net zoals andere diensten in de stad mee in deze planning. De 3 Tieltse kerken liggen op een zakdoek bij elkaar. Vooral de O.L.Vrouw-kerk baart zorgen. Het is een grote kerk met veel onderhoudskosten, die slechts één eredienst per week houdt voor een zeer beperkt aantal gelovigen. De centrale kerkfabriek geeft een rekening gepresenteerd aan de stad van 3.2 miljoen euro voor deze legislatuur, zegge een dik half miljoen euro per jaar. Het stadsbestuur wil hier niet op ingaan en doet een tegenvoorstel van 2.1 miljoen. En dan is het stellingenoorlog. Gemeentebestuur schrijft de 2.1 miljoen euro in zijn meerjarenbegroting. Klacht van kerkfabriek. Meerjarenbegroting moet een jaarbegroting worden. Plaatselijke politiek wordt ingeschakeld, CD&V zit er in de oppositie, de provinciegouverneur doet zijn christelijke duit in het zakje, en keurt het meerjarenplan af maar keurt het jaarbudget dat de kerk vraagt goed. De Centrale kerkfabriek houdt principieel voet bij stuk en eist naar aloude traditie en wet (het eredienstendecreet) dat het stadsbestuur betaalt wat zij presenteren. In dit decreet is op vandaag geen mogelijkheid voorzien om een dergelijk dispuut te deblokkeren. Hoger op dan maar. Vlaams minister Homans stelt het kerkbestuur voorlopig in het ongelijk, met de bijkomende reden dat de kerk weigert zijn eigen reserves, die het anderhalf miljoen overschrijden, in rekening te brengen en

dat ook kerkelijke eigendommen moeten gebruikt worden om eigen rekeningen zelf te betalen, wat de kerkfabriek tot nu toe weigert. Maar ook de minister heeft geen eindbevoegdheid in deze ingewikkelde materie en ook zij kan in haar besluit niets anders doen dan oproepen tot dialoog en de partijen aanmanen om constructief te overleggen. De discussie blijft geblokkeerd, maar gaat verder. Alhoewel, het gaat alléén over geld. Deze financiële discussie belet om ten gronde te debatteren over een plan, hetzij over ontwijding van sommige kerken, hetzij over hergebruik, hetzij over gemengd gebruik. Het stadsbestuur heeft de wil om een "open pluralisme" als leidraad van het beleid te voeren, maar wordt hier wel met de neus op de harde conservatieve christelijke praktijk gedrukt.

HARELBEKE

Harelbeke heeft 7 kerken voor zo'n 27.000 inwoners, Hulste en Stasegem inbegrepen.

Het ziet er naar uit dat de kerkelijke overheden van Harelbeke, blijkbaar handelend volgens de richtlijnen van de bisschop, de nota over het kerkenplan op hun eentje hebben opgemaakt en hierbij de politiek in snelheid willen nemen. In maart 2013 nam het decanaat zelf initiatief en overhandigde het stadsbestuur een afgewerkte nota, die toen reeds al doorgestuurd was naar het bisdom. Democratie met het stadsbestuur en/of de bevolking was hier niet aan voorafgegaan. De visietekst van de kerkfabriek en het decanaat kwam tot de conclusie dat de kerk/kapel op de Arendswijk kon ontwijd en gesloten worden, die kerk is in handen van dezelfde eigenaars als de vrije basisschool en zal in dit perspectief een herbestemming krijgen en blijft dus binnen de kerkelijke gemeenschap.

Het stadsbestuur heeft ondertussen wel al initiatief genomen en zal, in overleg met het kerkbestuur in Hulste, een studie laten uitvoeren door externe architectenbureau's in samenwerking met Leiedaal en WWI. Dit is een gesubsidieerd project in het kader van de toekomst van de parochiekerken op het platteland. Het

bestuur wil hier het gemengd gebruik van de kerk onderzoeken, met name welke nevenfuncties er kunnen plaatsvinden naast de eredienst. De pastorij en bijhorende parktuin, met aanpalende arbeiderswoningen worden mee opgenomen in dit project. Verschillende toekomstige mogelijkheden worden uitgewerkt, eventueel met herbestemming van de pastorij. Voorlopig nog 6 kerken in Harelbeke, waarvan één in onderzoek voor gemengd gebruik.

WAREGEM

Stad Waregem is niet van plan ook maar één kerk te sluiten of een volledig andere bestemming te geven. Alle kerken blijven in handen van de diverse kerkfabrieken. Wel zullen het aantal (nu 9) parochies herleid worden tot drie parochies (er zijn ook maar drie pastoors meer) waarbij o.a. de vroegere deelgemeenten samengevoegd worden. In elke van de 9 kerken blijft er een wekelijkse misviering. Er kunnen niet kerkelijke activiteiten plaatsvinden indien akkoord met pastoor/kerkfabriek. In sommige kerken grijpen nu ook al ook niet-kerkelijke, culturele activiteiten plaats. Zoals orgelconcerten georganiseerd door het beschermcomité van het Vanbelle orgel in Desselgem of kerstconcerten in St Jan De dooper te Beveren-Leie. De activiteiten gebeuren uiteraard met goedkeuring van de kerkelijke overheid.

Waregem telt een goeie 37.000 inwoners en heeft voor 2015 23.641€ voorzien in het kader van de meerjarenbegroting.

De Vrijzinnigen te Waregem hebben nog niet gedebatteerd over de kerken en de kerkfabrieken. Reeds 20 jaar streven zij naar de erkenning van de vrijzinnige gemeenschap en de financiering van onze activiteiten en infrastructuur. Daarbij werd steevast verwezen naar de grote uitgaven die de kerken met zich meebrachten. Vele onderhandelingen later hebben ze resultaten geboekt. Niet alleen krijgen ze jaarlijks het Cultureel Centrum De Schakel en het stadhuis ter beschikking voor de organisatie van het Lentefeest en het Feest van de Vrijzinnige jeugd, de stad financierde voor een niet onaanzienlijk deel de aankoop en

de inrichting van het nieuw Vrijzinnig Centrum Poincaré. De burgemeester en het schepencollege zijn eveneens present telkens wanneer zij uitgenodigd worden. De strijdbijl is dus begraven van beide kanten. Wordt het schepencollege jaarlijks bij de Deken uitgenodigd om te passeren met Nieuwjaar, dan zijn zij ook present op de Vrijzinnige Nieuwjaarsreceptie.

ANDERE GEMEENTEN

In **ZWEVEGEM** is er niet echt een kerkenplan. Schepen Claeys voert wel regelmatig overleg met de kerkelijke overheid. Er is een soort organische soepele regeling ontstaan waarbij kerken op aanvraag een andere functie krijgen voor concerten en dergelijke. Een politiek debat is er nog niet gevoerd. Geen sluiting of leegstand van kerken. Het budget voor de kerkfabriek bedraagt €240.500. Er zijn zo'n 24.000 inwoners.

AVELGEM telt net geen 10.000 inwoners. De praktijk is het kerkenplan vooraf gegaan. Gezien er dringend werken moesten gebeuren aan de St Martinus kerk is er al sedert 2010 een plan goedgekeurd dat ook door de Vlaamse overheid is aanvaard.

De situatie:

- Avelgem centrum met hoofdkerk Sint Martinus: Investering in dakwerken
- Avelgem Ruggie: Ontwijd en omgevormd tot school in 2011
- Bossuit: Ontwijd en omgevormd tot kunstwerk in 2014
- Outrijve: Is beschermd dorpsgezicht. Muur en plein worden binnenkort hersteld.
- Waarmaarde: Is beschermde kerk.
- Kerkhove: Daar wordt niet verder geïnvesteerd. Er is voorlopig ook geen herbestemming voorzien. Kerk wordt nog gebruikt voor huwelijken en begrafenissen.

De kerkfabriek diende een rekening in van 1.9 miljoen euro voor deze legislatuur. Uiteindelijk is er via onderhandelingen een budget van €350.000 afgesproken voor herstel Sint Martinus en nog wat andere werken. Ze zullen er van opkijken daar in Tielt.

De rol van de vrijzinnigen

Het is duidelijk dat sedert de eeuwwisseling een en ander is gewijzigd over de benutting van de kerken. Zowel in het denken erover als in de praktijk. Zowel bij de politici als bij de burger. En al lopen de discussies over geloof of niet-geloof over een ideologische lijn, de oplossingen worden meestal langs de praktische kant gevonden.

Het financiële speelt een enorme rol. Tot zo ongeveer een twintig jaar geleden legde de plaatselijke deken een rekening op de tafel van de plaatselijke gemeenteraad en de politicibetaalden, of zij nu christelijk, liberaal of socialistisch waren ; een uitzondering niet ten na gesproken. Menig jong gedreven politicus heeft zijn voet omgeslagen in een strijd om doorzichtigheid en beperking van de kerkelijke financiën. In Tielt wordt er nog een strijd gevoerd tussen de kansel en de ronde tafel van de gemeenteraad om de financiën van de gelovige ziel maar dit lijkt een uitzondering op de regel die mede door de crisis wordt ingegeven.

In het gefederaliseerde België slagen de “hogere” regeringen erin om financiële kosten af te wentelen op de “lagere” regeringen. De gemeenten ondervinden dit maar al te goed en in onze rondgang in de regio kregen wij zowat overal de slogan te horen: “Als de gemeente moet besparen is het maar normaal dat de kerk, zoals alle instellingen mee moet besparen”. Ideologische verschillen waren niet aan de orde in dit inleveringsdiscours. Schepen Waelkens uit Kortrijk stelde onomwonden: “Het kerkenplan moet een besparingsplan zijn.” Zij vertolkt hiermee een stelling die door alle gemeenten over de partijgrenzen heen gedragen wordt.

In de keuze voor de praktische oplossingen lijken twee lijnen langs en door elkaar te lopen: Herbestemming en gemengd gebruik.

Sommige kerken worden gesloopt om plaats te maken voor iets compleet nieuws, en binnen beperkte termijn zal niets daar nog wijzen op een religieus verleden. Vele kerken krijgen een andere

bestemming en ook hier is de praktische oplossing een goede raadgever. Waar een school of een opvoedingsinstelling bij of naast de kerk gelegen is een regeling gauw gevonden. Advocaten en architecten die graag geziene bestuurders zijn van kerkfabrieken kunnen toveren met termen zoals “recht van opstal” of “erfpacht” en dergelijke meer. In de praktijk is het ook anders om een kerk te sluiten die eigendom is van de gemeente of als ze eigendom is van de kerkfabriek zelf. Cultuur is een graag geziene overnemer van religieuze gebouwen. In Vichte bijvoorbeeld heeft de gemeente een plaatselijk kerkje ingericht als tentoonstellings- en receptiezaal zonder afbreuk te doen aan de historische waarde van het gebouw. Gemengd gebruik lijkt een populaire denkpiste te zijn. Zaterdagvoormiddag repetitie van de fanfare, 's avonds bal met DJ Galaxy, en de zondagvoormiddag kerkdienst, lijkt een formule te zijn die menig politicus genegen is. Deze piste groeit ook organisch vanonder uit, zonder dat politici zich hierover uitspreken. In Zwevegem bijvoorbeeld is over een kerkenplan nog nooit gesproken in gemeenteraad, maar is er een overleg met kerkfabriek om regelmatig ‘burgerlijke’ activiteiten te laten plaatsvinden. Politici die met een kerkenplan bezig zijn willen het gemengd gebruik wel sturen en het lijkt erop dat de betaling van de rekeningen van de kerkfabriek hieraan zal gekoppeld worden.

Een grote regel blijft overeind: De kerkelijke overheid beslist. Zelfs al is de kerk eigendom van de stad dan nog is het de bisschop die finaal en als enige het fiat kan geven voor de ontwijding van de kerk. Noch de conceptnota van Bourgeois, noch het decreet rond erediensten brengen hier wijziging in. Het

schepencollege van Tielt mag dit tot zijn schade en schande ondervinden. Maar ook al hebben zij hier finale bevoegdheid, het mangelt de kerkfabriek soms al aan geld. Ook binnen de kerkelijke overheid wint het praktische denken. Waarom een kerk als louter religieus gebouw in stand houden als er maar één mis per week voor een handvol gelovigen wordt gehouden. Zo ging het er aan toe in de Arendswijk in Harelbeke, hoewel het maneuver ook geleek op een vlucht voorwaarts van de kerkfabriek om een kerkenplan voor te zijn.

Dorpspolitiek bestaat nog, hebben wij ook geleerd op onze rondgang in de verschillende steden en gemeenten ; met al zijn charme, oubolligheid, rancune en vetes te samen. De deken is te gast op de receptie van de burgemeester en wil wel eens afstappen in een vrijzinnig centrum. Politici krijgen hun favoriete bier op de receptie van de kerkfabriek. Het bestaat ! Het preken vanop de kansel tegen het gemeentebestuur in Tielt is hedendaagse realiteit, en wat gezegd van het lachwekkend debat in Kortrijk waar de gemeenteraad zou doorgaan in de kerk van Kooigem, maar dit alsnog kon verijdeld worden.

De evolutie naar minder kerken en meer gemengd en burgerlijk gebruik van kerken is in gang gezet en onomkeerbaar. Een vraag die wij ons dan durven te stellen is welke rol de georganiseerde vrijzinnigheid hierin heeft gespeeld. Weinig, blijkt het antwoord te zijn. Wil de vrijzinnigheid, zich naar aloude gewoonte verhouden van alles wat religieus is? Is de vrijzinnige liever op zijn individuele zelf?

Wij weten het ook niet, maar het kerken-debat is interessant hebben wij geleerd en wat niet is kan nog komen !

Wat staat er ons nu te wachten?

België van concordaat naar kerkenplan

Wat in Frankrijk gebeurde in de jaren van Napoleon, telde ook voor België, België was tot 1815 een deel van Frankrijk. Dus ook het concordaat van 1801, de overheid zou dus gedurende honderd jaar de gebouwen ter beschikking stellen aan de Kerk en alle grove herstellingen financieren. Daarnaast zou de staat voor 100 jaar de lonen van de pastoors op zich nemen. En het Keizerlijk decreet van 30 december 1809 op de Kerkfabrieken dat een aantal van die afspraken zou omzetten in intern recht gold ook voor België. De Kerkfabrieken (die al vroeger bestonden) werden een lokaal bestuur waarin vertegenwoordigers van de kerkgemeenschap en lokale overheden samen o.a. het beheer van de kerkgebouwen zouden verzorgen. Gemeentebesturen zijn volgens dit decreet verplicht om de tekorten van de kerkfabrieken aan te vullen, de pastoor of de bedienaar een pastorij te bezorgen, of, bij gebrek aan een pastorij, een vergoeding in geld te geven, en bij te dragen tot de grove herstellingen van de tot de eredienst bestemde gebouwen.

In een lezenswaardig artikel van begin dit jaar in het blad van LSVS (liberale studenten) beschrijft ene Jitte Akkermans onder de titel "Voltooi Scheiding Kerk en Staat" de situatie zoals die in België nu is. België was Frans. België werd een deel van Holland, België werd onafhankelijk, België werd gesplitst, maar wat nooit veranderde waren de bepalingen van de concordaten en decreten van Napoleon. Bijvoorbeeld, de bepalingen van dat Keizerlijke decreet van 1809 bestaan vandaag nog steeds (in licht gewijzigde vorm) in de Vlaamse regelgeving.

De stichting van ons land in 1830 was op dat vlak een compromis tussen de liberale industriëlen enerzijds en anderzijds de kerkelijke hiërarchie en katholieke partij die overheerste in de niet-industriële

- Vlaamse - landbouwstreken. De enige aanpassingen aan die oude bestaande wettelijke bepalingen, gingen nog een stap verder dan de compensaties die de Paus en Napoleon hadden overeengekomen. Voortaan zou de Belgische staat ook instaan voor de pensioenen van de bedienaren van de erediensten. En de opzegging van het concordaat in 1905 is nooit gebeurd. Meer dan twee eeuwen na het Keizerlijk decreet verplicht Vlaanderen haar gemeentes nog steeds de tekorten op de begroting van de kerkfabrieken aan te vullen en bij te dragen tot grove herstellingen van de kerkgebouwen. Opmerkelijk, want voor

de Paus was destijds 100 jaar inwoon en loon voldoende. De conclusie van de liberale schrijver is dan ook logisch: Kerk en Staat zijn nog steeds verweven via het kleinste en meest vergeten lokale bestuur, namelijk de Kerkfabriek, en via de financiering van de wedden en pensioenen van de bedienaren van de erediensten. De kosten van die regeling lopen behoorlijk op voor de belastingbetaler. Tevens zet dit aan tot discriminatie tussen de religies en inmenging in die religies. Dit artikel stelt een voltooiing van de scheiding tussen Kerk en Staat voor. En stelt voor daartoe de Kerkfabrieken af te schaffen. Wat nu volgt is bijna letterlijk overgenomen uit dat artikel, (wat niet betekent dat ik het met alles ervan eens ben. Eerst bekijken we hoe kostelijk die regels zijn .

De kosten voor de Vlaamse steden en gemeenten is stevig toegenomen in het afgelopen decennium, aldus Jitte Akkermans.

“In 2011 telden de Vlaamse gemeenten samen 70 miljoen euro neer. De stijging van de kosten is deels te verklaren door het dalend aantal gelovigen waardoor de tekorten op de werking, dat de lokale besturen moeten bijpassen, snel toeneemt. Ook stijgende verwarmingskosten, veroorzaakt door de hoge olie-prijzen in combinatie met de slechte isolatie van de kerkgebouwen, en de renovatiekosten duwen de rekening stevig naar boven. In mijn eigen thuisstad stegen de kosten in 2011 tot net geen 900 000 euro per jaar. Dat is een stijging van 94% t.o.v. 2007 en een stijging van 3825% t.o.v. 2001. Ook als we de renovatiekosten buiten beschouwing houden, was er een spectaculaire stijging waar te nemen. De exploitatiekosten van de kerkfabrieken stegen namelijk tussen 2001 en 2011 met 2776%. Sinds we de cijfers jaarlijks in de pers brengen, zijn ze wel weer beginnen zakken.

Het is overigens weinig verbazingwekkend dat kosten de pan uit swingen. Men kan immers de verliezen die gemaakt worden door de Kerkfabrieken omdat ze zich niet wensen aan te passen, gewoon naar de gemeentes doorschuiven. Men kan de moeilijke beslissingen uitstellen en de kosten doorschuiven naar de belastingbetaler.

Daarnaast blijkt de financiering van religies op praktische problemen te stuiten die een gelijke behandeling van verschillende religies bemoeilijkt. De erkenning van de Islam loopt bijvoorbeeld niet erg vlot omdat het systeem niet kan omgaan met het intern pluralisme dat de Islam kenmerkt.” Op dat punt werd de Belgische Staat al twee maal veroordeeld op basis van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Bij de erkenning en betaling van bedienaren van de erediensten blijkt er in de feiten ook een duidelijk verschil te zijn

tussen verschillende religies. In 2011 zijn er meer dan 3000 katholieke priesters, 295 lekenconsulenten, 116 protestantse dominees, 49 orthodoxe popes en slechts 19 imams wiens loon werd betaald door het ministerie van Justitie, 2 van die 19 in Vlaanderen

Het concordaat is dan wel 100 jaar verstreken, de regels staan nog overeind en zijn aangedikt met nieuwe banden. De kosten van die regels lopen stevig op. De regels zetten tevens aan tot discriminatie tussen religies en bedienaren van verschillende erediensten evenals schendingen van de organisatievrijheid van die religies. Een voltooiing van de scheiding tussen Kerk en Staat dringt zich op om deze knoop te ontwarren.

En daarom: ontmantel de kerkfabrieken

Ook binnen de Kerk bestaat duidelijk een gewillig oor naar de onhoudbaarheid van de huidige toestand. In oktober van het jaar 2012 gaf Bisschop Bonny al aan dat hij mee wenste te denken over een oplossing door te suggereren dat Kerkfabrieken konden fusioneren en men op zoek kon gaan naar sponsors. Bij de Vlaamse regering werd er toen gekeken naar herbestemmingsmogelijkheden. Evenwel lijkt men de scheiding tussen Kerk en Staat NIET (m.i. ontbreekt dit woord hier, G.M.) te willen voltooiën. Nochtans is dat wat nodig is. Een beetje gemorrel binnen de huidige regels, lost de problemen uit het vorige onderdeel nochtans niet structureel op.

Een eerste maatregel die zich opdringt is het opheffen van art. 181 dat de wedden en pensioenen van bedienaren van de eredienst garandeert. Door de verschillen tussen de religies is een gelijke onder-

steuning praktisch niet mogelijk gebleken. Het artikel verhindert dan ook een effectieve gelijke behandeling en is in zijn huidige invulling onverenigbaar met art. 10, 11 en 21 van onze Grondwet evenals art. 9 van het EVRM. Het idee dat we een regeling kunnen terugvinden die niet discriminatoir is, is illusoir. De enige manier om levensbeschouwingen gelijk te behandelen, is de individuele rechten van mensen te respecteren. Eenmaal men ze gaat ondersteunen, moeten er zoveel beslissingen gemaakt worden die door het verschil in religies onmogelijk volledig gelijk kan gebeuren, dat discriminaties haast niet uit te sluiten zijn.”

Als we de Kerkfabrieken ontmantelen, kunnen we de scheiding tussen Kerk en Staat voltooien. Een kerkgemeenschap die daarna niet rondkomt met haar inkomsten, zal zoals elke vereniging moeten bekijken hoe ze zich kan reorganiseren. Enkele parochies hebben overigens grote reserves in hun patrimonium en kunnen hier op teren.

“Als we moeten bepalen wie bij de ontmanteling van de Kerkfabrieken belandt (AAN WIE ... TOEKOMT, zou ik hier schrijven, G.M.) lijkt het toch belangrijk te zijn, er rekening mee te houden dat de Kerk een bedenkelijke eigendomsstiel had voor de confiscatie en ze tevens twee honderd jaar herstellingen, loon en pensioen heeft gekregen. In deze lijkt de Kerk dan ook geen claim meer te kunnen leggen op de kerkgebouwen (tenzij ze natuurlijk 200 jaar compensaties wil terugbetalen). De Staat hoeft geen kerken te bezitten en kan ze dan ook beter verkopen.”

Tot zover de tekst van Akkermans. Moet het gezegd dat ik, Gaby Moreels, als marxist mijn grootste twijfels heb aan die laatste zin, en de verdere uitwerking van die zin, die ik niet verder over neem (de volledige tekst is gemakkelijk te vinden via Google, zoek Jitte Akkermans, kerk en staat), alle gemeenten hebben nood aan zalen, grote gesloten ruimtes etc.

***

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

MEI 2015

DE GEUS	Zondag 03 om 11.00u	Vernissage tentoonstelling van een van de afdelingen van het SABV	De Geus
HVV WEST-VLAANDEREN	Dinsdag 05 om 19.30u	Provinciale vergadering HVV West-Vlaanderen	Mozatek
AVF WAREGEM	Vrijdag 08	Tentoonstelling "Kleuren"	Poincaré
HVV WAREGEM	Zondag 10	Lentefeest	CC De Schakel
DE BEZATSE	Donderdag 28 om 20.00u	Voordracht "Liefde in evolutionair Perspectief" door Johan Mertens	De Bezatse
HV KORTRIJK	Donderdag 07 om 19.30u	Zahir, een filosofische babbel over de dingen des levens. Inl. jc.staels@hotmail.com	Mozatek
POLYFINARIO	Zaterdag 09 om 19u	Apres-Paas met apres beach, apres-boot en apres-boer	Mozatek
HVV WAREGEM	Zondag 10	Lentefeest in Waregem	CC de Schakel
UPV	Dinsdag 12 om 14.30u	Dinsdaglezing: 'De commerce achter de sociale media en de gevolgen er van' door Drs. Rob Heyman, onderzoeker iMinds, VUB	Mozatek
HUISVDMENS KORTRIJK	Woensdag 20 om 14.00u	"Soep en troost" info- en knutselmoment rond omgaan met verlies (De sokken van de Olfant)	Centrum Overleie
HUISVDMENS KORTRIJK	Woensdag 20 om 18-20u	Lotgenotengroep jongeren en verlies. Inl katrien.callens@deMens.nu	HuisvandeMens Kortrijk
WF KORTRIJK	Donderdag 21 om 14.30u	Stadsbezoek aan Menen olv Guido De Keyrel. Inl bij Guido: guido.dekeyrel@telenet.be	Mozatek
MOZAÏEK	Vrijdag 22 om 20.00u	Salsa-avond met b-salsa	Mozatek
MOZAÏEK	Zaterdag 23 om 19.00u	Laatstezondagconcert 'SinksenConcert' Superior Dance Band, onder de vlag "de Grote Verleiding" . Special guest: drummer Shannon Powell	Mozatek
OMV AVELGEM	Zondag 24	Lentefeest en Feest vrijzinnige jeugd	GC Spikkerelle Avelgem
AVK KORTRIJK	Woensdag 27 om 19.30u	Lezing door Hans Bonte, burgemeester van Vilvoorde. Deuren om 18.30 u	Mozatek
VC DE BEZATSE	Donderdag 28 om 20.00u	Lezing: "Liefde in evolutionair perspectief" door prof Johan Mertens	De Bezatse
WILLEMSFONDS WAREGEM	30/05 tem 07/05	Tentoonstelling 50 jaar Willemsfonds Waregem	Poincaré
JUNI 2015			
WF KORTRIJK	Woensdag 03 om 19.00u	Voordracht: personen- en familierecht met belichting van de familierechtbank	Mozatek
HV KORTRIJK	Donderdag 04 om 19.30u	Zahir, een filosofische babbel over de dingen des levens. Inl. jc.staels@hotmail.com	De Geus
AVF WAREGEM	Zaterdag 06 VM	Vinkenzetting	Poincaré
AVK KORTRIJK	Zondag 07	Crea met papier-maché	Mozatek
MOZAÏEK, v+, HVDIM, DEKENJ	Zondag 07	Daguitstap 'Zero Hour. De Grote mijnenstag 07 juni 1917'. Inl bij Armand Sermon	Theater Antigone
HV KORTRIJK	Donderdag 11 om 20.00u	Religie en Atheïsme: (on)overbrugbaar? Samenspraak met Dirk Verhofstadt en Jean Bastiaens	Mozatek
HUISVDMENS KORTRIJK	Zondag 14 om 11.00u	'en de 7e dag is er het woord': Tom Christiaens met radio Quindo en het sociale inclusieverhaal van Radio Respect....	HuisvandeMens Kortrijk
AVK KORTRIJK	Woensdag 17 om 18-20u	Lotgenotengroep jongeren en verlies. Inl katrien.callens@deMens.nu	Mozatek
POLYFINARIO	Vrijdag 19	Vernissage tentoonstelling laureaten schilderwedstrijd Vermeylenfonds West-Vlaanderen	Mozatek
AVF WAREGEM	Zaterdag 20	Poly-Pret	Poincaré
	Zondag 21	Opendeurdag: DVD Lentefeest	

MOZAIEK	Zondag 28 om 19.00u		Laatste zondagconcert met Superior Dance Band			Mozatek
DE BEZATSE	JULI 2015					De Bezatse
DE GEUS	Zaterdag 04 om 19.30u		Jaarlijkse Barbecue			De Geus
POLYFINARIO	Zaterdag 04		Petanquetornooi met 'den PingPong'			Mozatek
HUISVDMENS KORTRIJK	Vrijdag 10		Poly-roots gaat naar Hongarije			HuisvandeMens Kortrijk
	Woensdag 22 om 18-20u		Lotgenotengroep jongeren en verlies. Inl katrien.callens@deMens.nu			
HUISVDMENS KORTRIJK	AUGUSTUS 2015					HuisvandeMens Kortrijk
WEST-VLAAMSE KOEPEL	Woensdag 19 om 18-20u		Lotgenotengroep jongeren en verlies. Inl katrien.callens@deMens.nu			Blankenberge
DE GEUS	Zaterdag 22		Dag van de West-Vlaamse besturen Vrijzinnige Centra			De Geus
	Zondag 23		Jaarlijkse Barbecue 'Zwientje aan het spit'			
HV KORTRIJK	SEPTEMBER 2015					Mozatek
ANTIPODE	Donderdag 03 om 19.30u		Zahir; Filosofische Babbel over de dingen des levens			Mozaiek
DE GEUS	Vrijdag 04 om 20.00u		Reiscafé			De Geus
HUISVDMENS KORTRIJK	Zaterdag 05		Jaarlijkse Dageis			HuisvandeMens Kortrijk
KOM TEGEN KANKER	Woensdag 09 om 18-20u		Lotgenotengroep jongeren en verlies. Inl katrien.callens@deMens.nu			Mozaiek
AVK KORTRIJK	WE 18-20		Plantjes Weekend ten voordele van Kom op tegen Kanker			Stadhuis Kortrijk
DE GEUS	Zaterdag 26		Academische zitting viering 50 jaar AVK Kortrijk			De Geus
MOZAIEK	Zaterdag 26		Gezinsfietstocht Willy Plovie			Mozaiek
MOZAIEK, V+, BIB KORTR.	Zondag 27 om 19.00u		Laatste zondagconcert met Superior Dance Band			Vorming+
	Woensdag 30 om 20.00u		Vrijspreek: Emoties; 1 van 4			
HV KORTRIJK	OKTOBER 2015					Mozatek
ANTIPODE	Donderdag 01 om 19.30u		Zahir; Filosofische Babbel over de dingen des levens			Mozaiek
VRIJZINNING KORTRIJK	Vrijdag 02 om 20.00u		Reiscafé			HuisvandeMens Kortrijk
HUISVDMENS KORTRIJK	Zaterdag 03 om 20.00u		Gemeenschappelijke activiteit Kortrijkse Vrijzinnige verenigingen			Mozaiek
HV KORTRIJK	Woensdag 07 om 18-20u		Lotgenotengroep jongeren en verlies. Inl katrien.callens@deMens.nu			HuisvandeMens Kortrijk
	Zondag 11 om 11u		En de 7e dag is er het woord: Kaat Vandermariere met poëzie en schilderwerken			Mozaiek
De Geus	VC Mozaiek	De Bezatse	VC Poincaré	OVV-Avelgem		
Koning Leopold III-plein 71	Overleiestraat 15a	Vaubanstraat 8b	Stormestraat 131/20	Achterhoek 17		
8530 Harelbeke	8500 Kortrijk	8930 Menen	8790 Waregem	8581 Waarmaarde		
056 72 81 72	056 37 16 15	056 51 90 70	www.vcpoincare.be	056/64.64.39		
www.vcdegeus.be	www.vcmozaiek.be	info@debezatse.be	info@vcpoincare.be	ovv.avelgem@scarlet.be		
Zondag van 10.00u tot 13.00u	vc.mozaiek@skynet.be	www.debezatse.be	Zondag van 10.30u tot 13.30u	www.ovv-avelgem.be		
elke donderdag om 19.00u	Vrijdag van 19.00u tot 24.00u		1ste en 3de vrijdag van de maand			
	Zondag van 11.00u tot 14.00u		jongerenpraatcafé			

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Superior Dance Band *in Mozaïek*

**New Orleans aan de Leie,
Kortrijk aan de Mississippi**

SINKSENCONCERT met SHANNON POWELL

**SUPERIOR
DANCE
BAND**

The Superior Dance Band, Kortrijks boegbeeld van de klassieke New Orleans Jazz, wil een link leggen tussen de Mississippi en de Leie. Ambitieuw, zeker, maar niet uit de lucht gegrepen. Zoals de Leie onlosmakelijk verbonden is met de vlascultuur, is de Mississippi dat met de katoenindustrie.

Niet enkel voor de katoenverbouwing en -industrie was de Mississippi een gulle voedingsbron. Het belang van deze stroom als culturele voedingsbodemp is onmogelijk te overschatten. Langs zijn oevers ontstonden zowel de blues als de jazz. En precies deze muziekvormen kan The Superior Dance Band als geen ander aan het publiek - kenners zowel als leken - presenteren.

Maar daar beperkt het zich natuurlijk niet toe: worksongs, spirituals, hymns, ballads, tot en met hedendaagse hits als Rollin' down the River, alles kan met de Ol' Man River in verband worden gebracht...

Voor hun Sinksenspecial (in het kader van 'de Grote Verleiding') heeft de Superior Jazz Club Shannon Powell (*1962) gestrikt, drummer, zanger en entertainer uit New Orleans.

Hij wordt "The King of Tremé" genoemd. Als je weet dat Tremé het deel van New Orleans is waar de meeste muzikanten vandaan komen, dan begrijp je meteen dat we hier

met één van de belangrijkste muzikanten van die stad te doen hebben.

Hij maakte jarenlang deel uit van de bands van Harry Connick Jr. en Dr John, is leider van The Preservation Hall Stars en van zijn eigen Shannon Powell Quartet (met Wynton Marsalis en Roland Guérin...) Een unieke gebeurtenis voor Kortrijk.

Op sinksenmaandag kan u de Superior Dance Band met Shannon Powell bewonderen in het Albertpark (van 11.30 tot 14.00).

Twee dagen eerder, op zaterdag 23 mei spelen zij hun maandelijkse thuismatch in Mozaïek (aanvang om 19 u - gratis voor de leden van de Superior Jazz Club - € 8,00 voor de niet-leden).

Een uniek concert... niet te missen!!!

Komende concerten:

- Pré-Sinksenconcert met Shannon Powell op zaterdag 23 mei 2015 (19u - VC Mozaïek vzw, Overleiestraat 15a).
- Sinksenconcert met Shannon Powell op maandag 25 mei 2015 (11u30 - Albertpark, Kortrijk)
- Laatsteezondagconcert op zondag 28 juni 2015 (19u - VC Mozaïek vzw, Overleiestraat 15a).

overleiestraat 15a - 8500 kortrijk - 056/ 37 16 15
vc.mozaiek@skynet.be - www.vcmozaiek.be

Samenspraak: Dirk Verhofstadt & Jean Bastiaens

Religie en atheïsme: (on)overbrugbaar **Donderdag 11 juni 2015 [20u-22u]**

**naar aanleiding van 'Met argumenten kan je iedereen overtuigen'
voorstelling van Lazarus, van en met Koen De Graeve en Günther Lesage,
in Theater ANTIGONE**

Naar aanleiding van de theatervoorstelling 'Met argumenten kan je iedereen overtuigen' (zie kader) neemt Mozaïek deel aan de organisatie van SAMENSPRAAK. We nodigen een atheïst uit (Dirk Verhofstadt, auteur van o.a. 'Atheïsme als basis voor de moraal') en een gelovige (Jean Bastiaens, professor Nieuw Testament en bijbelvertaler) en we onderzoeken hoe ver/hoe dicht beide werelden uiteen/bijeen liggen. Zijn er bruggen te bouwen of zijn ze onverzoenbaar? Van de 10 geboden tot paus Franciscus.

Jan Timmerman (Vormingplus) is moderator.

Jean Bastiaens is professor Nieuwe Testament aan het Grootseminarie van Brugge. Hij is directeur van het Bijbelhuis Zevenkerken en van de Bijbeldienst Bisdom Brugge. Hij werkte mee aan de nieuwe Bijbelvertaling en levert regelmatig bijdragen aan Kerk & Leven.

Dirk Verhofstadt is doctor in de moraalwetenschap, professor 'Media en ethiek' in de vakgroep Communicatiewetenschappen aan de Universiteit Gent en lid van het Center for Journalism Studies. Hij is auteur van verschillende boeken zoals 'Atheïsme als basis voor de moraal', 'In gesprek met Etienne Vermeersch. Een zoektocht naar waarheid', 'Pius XII en de vernietiging van de Joden', 'De derde feministische golf' en 'Pleidooi voor individualisme'.

>>>

Praktisch:

- Wanneer: donderdag 11 juni 2015 - [20u-22u]
- Waar: Theater Antigone, Overleiestraat 47, 8500 Kortrijk
- Prijs: € 5,00 [vooraf inschrijven bij Vormingplus noodzakelijk]
056 260 600 - www.vormingplusmzw.be
- Combiticket voor Samenspraak + voorstelling beschikbaar aan €13,00 (intekenen via Vormingplus kan tot 31/05)
- Organisatie: Vormingplus i.s.m. VC Mozaïek, Huisvd-Mens, Dekenij Kortrijk en Theater Antigone.

Voor 'Met argumenten kan je iedereen overtuigen' buigen Koen en Günther zich over het werk van Richard Dawkins en Allister Mc Grath. Twee volledig tegengestelde visies over geloof, het al dan niet bestaan van een bovennatuurlijke god en fundamentalistisch atheïsme. Aangevuld met eigen tekstmateriaal belooft deze voorstelling de toeschouwer alle hoeken van het theater te laten zien, waarbij De Graeve en Lesage geen blad voor de mond zullen nemen, elkaar niet zullen sparen en met de nodige dosis filosofische humor met getrokken degens tegenover elkaar zullen staan.

Koen de Graeve (1972) en Günther Lesage (1967) leerden elkaar kennen in de WC's van jeugdhuis Dido te Mere tijdens de lente van 1996. Stel u er niet té veel bij voor: Na een toneelvoorstelling waarin Koen vrij geloofwaardig de rol van nar vertolkte, kwamen beide jonge mannen naast elkaar te staan in het pissijn. Er ontstond een gesprek, zoals dat vaak gaat in mannen-WC's. Günther vroeg Koen om mee te stappen in een nieuw avontuur dat de Vereniging heette (1996). Koen antwoordde affirmatief.

Sindsdien stonden ze al ettelijke keren op de planken: 'De Vliegenier' (1997), 'Hit!' (1999), 'Wegens succes Verlengd' (2006), 'Oblomow' (2010) en 'de idioot' (2013).

Voorstellingen op vrijdag 5 juni en zaterdag 6 juni om 20u15 (vooraf gratis inleiding om 19u45).

Meer info en reservaties: www.antigone.be/home

Afdeling Kortrijk

Voorzitter: Armand Sermon

armand.sermon@skynet.be

Secretariaat: Marie-Jeanne Kerckhove

mjkerckhove@telenet.be**Lezing****HANS BONTE****Woensdag 27 mei****19u30 (Deur 18u30)****VC Mozaïek Overleiestraat 15A Kortrijk****Inkom: €10,00 - Leden AVK: €5,00****NOTEER ALVAST****Zaterdag 7 juni****Zero Hour.****De Grote Mijnslag 7 juni 1917**

Busreis. Die dag in '17 gaat de heuvelrug tussen Mesen, Wijtschate en Zillebeke de lucht in onder druk van negentien enorme ondergrondse ontploffingen. Het verhaal van JAN SOLDAAT (JOHN en JOHANNES) in de waanzin van de ondergrondse oorlog. Busreis met onverwachte bezoeken op weinig bezochte locaties met historische en muzikale begeleiding door ARMAND SERMON en ALFRED DEN OUDEN

Vrijdag 19 juni**Vernissage tentoonstelling laureaten****schilderwedstrijd****Vermeylenfonds West-Vlaanderen**

met ETIENNE VERCARRE EN AXEL WEYDTS

Zaterdag 26 september**Vermeylenkring Kortrijk 50 jaar**

Academische zitting Kortrijks Stadhuis.

In oktober of november**Lezing MARK ELCHARDUS**

Socioloog, Emeritus Vrije Universiteit Brussel

Iedereen tegen Kanker

Het Plantjesweekend voor
Kom op tegen Kanker

Ook in 2015 gaan zetten we ons met het Kortrijkse team weer volledig in voor Kom op tegen Kanker.

Na het fantastische jubileumjaar 2014 waar bij we de magische grens van 10.000 plantjes haalden, willen we ook dit jaar bevestigen. Die 10.000 plantjes zijn misschien een hoog doel, maar niet onbereikbaar. Dit jaar staan we voor enkele extra uitdagingen. Een verkooppunt dat misschien wegvalt, vrijwilligers die dit jaar niet kunnen meehelpen, een hogere prijs voor een plantje... Kortom, een aantal zaken die het extra uitdagend zullen maken.

Gelukkig hebben we dit jaar de grote steun van de VRT. Onze nationale televisie en radio promoten Kom op tegen Kanker volop. Dit geeft toch altijd een extra duwtje in de rug.

Maar enkel met jullie steun en medewerking zullen wij deze uitdaging aangaan. Om goed beslagen aan de rit te kunnen beginnen nodigen we jullie uit op een eerste contactavond om de planning van de actie op gang te trekken.

Dinsdag 2 juni 2015 om 19.00u komen we een eerste keer samen met de vrijwilligers in Mozaïek.

Die avond bepalen we samen het stramien van de actie: het noteren van de toezeggingen van jullie medewerking, het opmaken van een eerste werkplan, het uitzetten van de eerste bakens. Hoe kunnen we de probleempjes opvangen? Welke zijn nog nieuwe manieren van werken, nieuwe verkoopplaatsten? Hoe kunnen we onze manier van werken nog verbeteren? Wij zijn al aan het brainstormen. Helpen jullie daar aan mee? Helpen jullie ook nieuwe vrijwilligers zoeken? Breng ze mee naar deze contactavond. Zo kunnen zij al eens van de teamspirit en engagement proeven.

Het thema dit jaar is 'iedereen tegen Kanker'. Kom op tegen Kanker heeft na 20 jaar haar structuur vereenvoudigd en het product 'Kom op tegen Kanker' van een nieuw logo voorzien. Het bloemetje is gebleven. Maar kreeg een actuelere look. De Plantjesactie blijft een wezenlijk deel in het geheel van acties naast de 1.000 km en de 'appels tegen kanker' in de scholen. Maar nog heel wat nieuwe acties staan op de plank. Zo wordt er dit jaar voor een stuk gefocust op preventie. Kanker vermijden (zoals roken), omstandigheden waarbij kanker kan

ontstaan wegwerken, enz... behoren tot kerntaken in de preventie. Hierbij is het werk naar de overheid toe, het wegen op het beleid een grote factor. De expertise die Kom op tegen Kanker door hun werk bereikt hebben kan niet meer miskend worden. De ondersteuning, fysisch en psychisch, van elkeen die met de ziekte wordt geconfronteerd, blijft een wezenlijk deel van de hulp die door de acties van Kom op tegen Kanker kunnen worden aangeboden. En last but not least: het onderzoek naar de oorzaken en naar de oplossing moet ons leiden tot een zero level wat betreft sterftecijfer of zelfs ontstaan van de ziekte.

Jullie hulp op deze tocht is van groot belang. Op elk vlak. Help ons daarom vechten tegen deze ziektes. Jullie inbreng telt mee!

Deze oproep voor de eerste contactavond geldt niet alleen voor de Kortrijkse actie. Ook onze vrienden in de omringende steden en gemeenten willen we stimuleren om een actie op te zetten voor Kom op tegen Kanker. "IEDEREEN TEGEN KANKER" is de slogan voor 2015. U toch ook!

De actiegroep 'Mozaïek' in Kortrijk kan jullie helpen met hun 20-jarige know-how. Kom ook langs op 02/06/2015 of stel een vraag aan Doris en co.

IEDEREEN TEGEN KANKER

Plantjesactie 2015

in het weekend van 18-20 september 2015

Contactvergadering vrijwilligers op dinsdag 2 juni 2015 om 19 u in vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Neem contact met het secretariaat via 056/371615

Een actie voor
Kom op tegen Kanker

DE DICHTER DIE ONS ALTIJD EEN STAPJE VOOR IS:

WILLEM M (*aurits*) ROGGEMAN

In de aankondiging die uitgeverij De Vries Brouwers heeft verspreid naar aanleiding van het verschijnen van de nieuwe bundel die Willem M. Roggeman publiceerde onder de titel *Heidens Retabel* ⁽¹⁾ lees ik het volgende: Willem M. Roggeman is een dichter, die met elke nieuwe bundel erin slaagt de grenzen van zijn vorig werk te verleggen. Steeds is hij de lezer een stap vooruit, vooral ook door de diversiteit in zijn werk.

Dit is voor één keer nu eens geen commerciële verlakkerij van een uitgever, want wie Roggeman kent weet dat hij zijn lezer geen rad voor ogen draait maar altijd op zoek is naar het nieuwe, de grenzen van het mogelijke die voor hem nooit ver genoeg liggen. Zijn werk, bestaande uit essays, proza, interviews, recensies maar in de eerste plaats natuurlijk toch de poëzie, is in de loop der jaren uitgegroeid tot een monument in onze Nederlandse literatuur.

Roggeman had het geluk om al op jonge leeftijd, meer precies in 1956, aanzien te verwerven door het behalen van een literaire prijs. Maar dat het geen toevalstreffer was bewees hij door jaar in jaar uit zijn talent uit te bouwen en nooit lang te blijven stilstaan bij elke nieuwe fase of periode in zijn schrijverschap. Voor mij blijft het een raadsel dat hij minder dan verwacht zou mogen worden voorkomen in allerhande literaire overzichten en dat hem weinig officiële bekroningen ten deel vielen. Toch is hij, in mijn ogen, de auteur die daar het meest voor in aanmer-

king komt. In talrijke tijdschriften duikt zijn naam telkens weer op, als redacteur of medewerker, hij bundelde interviews onder de titel *Beroepsgeheim* in zes delen met in totaal een vijftigtal interviews, niet met eendagsvliegers of auteurs die even in het volle licht van de schijnwerpers staan, maar mensen die al een heel literair leven hadden opgebouwd en hij ging de moeilijke auteurs niet uit de weg. Voor Roggeman was zo'n gesprek een vorm van essay, een opbouwende en informatieve tekst die de ditjes en datjes achterwege laat om te graven naar de kern van de zaak, de motieven, de manier van schrijven, de techniek, de invloeden. Dat vind ik kenmerkend voor Roggeman, dat hij het oppervlakkige negeert en op een hoger niveau zoekt naar het blijvende en universele, naar datgene wat mensen bindt op het gebied van het intellect, dat wil zeggen literatuur, beeldende kunst, muziek.

De verwijzingen naar schrijvers, kunstenaars en jazzmusici zijn zo veelvuldig, dat alleen al over dit onderdeel een essay te schrijven valt. Al die verwijzingen die in zijn gedichten worden verwerkt, geïntegreerd, er een wezenlijk deel van uitmaken, zijn het essayistische element waardoor dat oeuvre juist zo rijk gestoffeerd is, origineel en gevarieerd. Een schilder met woorden, op die manier omschreef Paul de Vree hem en zo wil hij zichzelf ook graag bestempeld zien. Die titel leek dan ook voor de hand te liggen voor de bundeling van een aantal gesprekken die ik met Willem voerde en waarin hij uitvoerig ingaat op

“Omzichtig sluipt de tijd uit zijn schuilhoek en brengt hem terug in zijn eigen eeuw”

zijn verschillende reizen, onder meer door de Verenigde Staten, zijn contacten met tijdgenoten, schilders, musici.⁽²⁾ Of het nu Nic van Bruggen is of de onderschatte Willem G. van Maanen, Pol Mara, Heinrich Böll of Neruda, hij heeft ze ontmoet en hun werk diepgaand toegelicht.

De Vree wees overigens al op die veelzijdigheid in het tijdschrift Boek en Bibliotheek, in 1985, waaruit ik citeer: Zijn journalistieke bezigheden, zijn lees- en levenservaringen, zijn contact met de nieuwe Amerikaanse poëzie en vooral zijn reizen naar de VS hebben zijn geografische en geestelijke horizon verruimd. Zijn poëzie biedt geen provincialistische, door wat voor grenzen dan ook beperkte en ingeperkte visie, maar een die panoramisch is en met een zo uitgebreid mogelijk aantal invalshoeken. Zijn recente bundel zou ik een caleidoscoop willen noemen, een bundel die je langs meer dan één weg kunt binnenwandelen terwijl de woord-beelden op een projectiescherm voorbij komen. Dat lees je al af aan de afbeelding op de cover, een werk van Jan Cox waar de aandacht niet naar één onderwerp uitgaat maar verdeeld wordt over vier vakken, vier werkelijkheden en dus meerdere gezichtspunten.

Hoe kun je, aan de hand van het materiaal dat taal heet, niet meer dan 26 letters, die meervoudige werkelijkheid uitdrukken? In zekere zin is juist die taal de werkelijkheid. De Poolse dichter Tadeusz Rozewicz stelde het zo: Mijn poëzie / legt niets uit / heldert niets op / verloochent niets / omhelst geen totaliteit / vervult geen hoop . Net zoals Roggeman zich de vraag stelt naar de zin van kunst, van poëzie, want literatuur zal natuurlijk nooit een rol spelen voor het berekenen van het Bruto Nationaal Product of de korf van de index. Existentialistisch bekeken heeft schrijven geen functie, maar moet de zin te vinden zijn in het schrijven zelf, de taal als hulpmiddel. Heidens retabel is geen eenduidige bundel maar bevat zes afdelingen of luiken. Zoals het luik Figuren waarin Barend van Orley, Goethe of William Carlos Williams in langere gedichten tot leven worden gebracht met vele biografische gegevens die in de poëtische vorm worden ingebed.

Hij wil alleen maar zo direct mogelijk de werkelijkheid in een gedicht vangen. Als grondlegger van het Amerikaans modernisme vervoert hij stil de poëzie op een rode kruiwagen en 's avonds herkent hij de droefheid van de zee.

Dit is een fragment van het gedicht In de wachtkamer van dokter William Carlos Williams , pag. 59. Het tweede luik heeft als titel Uitgescheurde dagboekbladen maar het zijn alweer mensen die hij ontmoet heeft, als schrijver, als mens, als vriend. Er is het eerste luik Aide - mémoire, een gedicht dat bestaat uit lange beschouwingen, haast proza, of een mengeling van

proza en poëzie, een verkenning van andere grenzen, vormen, manieren van uitdrukken.

Omzichtig sluipt de tijd uit zijn schuilhoek en brengt hem terug in zijn eigen eeuw

(pag. 11)

Op die wijze sluiten geschiedenis, tijd en mensen op mekaar aan in één stroom van taal, van uitbundige en tegelijk ingetogen intellectuele expressie.

Kunst is het imiteren van de werkwijze van de natuur, maar je moet altijd het toeval mee laten beslissen over wat je gaat doen en hoe vaak

(pag. 15)

Het toeval zal dan het spelelement zijn, de woorden en letters die als dobbelstenen over het blad worden gerold maar de dichter houdt zich het recht voor om orde op zaken te stellen en treedt op als regisseur zowel als decorbouwer.

Ergens wacht ons een tableau vivant met andere mensen die nog lang ondergedompeld zullen blijven in dit stilzwijgen vol allusies.

(pag. 29)

Het betreden van dit literaire landschap is een overrompelende literaire ervaring waarbij we door de zalen van een museum wandelen en overal geconfronteerd worden met figuren die uit hun tijd dichter naar ons toe worden gehaald, en Roggeman richt een retabel voor hen op, een schrijn, omlijst door beschouwingen over tijd, werkelijkheid, taal. Om af te ronden en aan u de ontdekking over te laten nog dit citaat:

Hij schrijft zoals hij ook zou schilderen, eclectisch, soms abstract, monochroom zelfs, dan is alles plots herkenbaar figuratief, met impressionistische toetsen schildert hij het sprakeloze licht dat als sterren glinstert op het onbeweeglijke wateroppervlak, tussen het alom overheersende groen van Monet, met plotseling een expressionistische veeg, dit alles doorspekt met verrassende surrealistische vondsten (...)

Heidens retabel is, kortom, een zeldzame bundel vol vondsten en vonken van spitsvondigheid.

⁽¹⁾ Willem. M. Roggeman. Heidens retabel. Uitgeverij C. De Vries-Brouwers, 2014. ISBN 978 90 5927 641 3

⁽²⁾ Guy van Hoof. Gesprekken met Willem M. Roggeman. Een schilder met woorden. Demer uitgeverij, 2010. ISBN 978 1 4461 5166 2

Lopen voor **LEIF**

Lopers gezocht voor de midzomerrun en de kerstloop te Brugge!

In 2013 en 2014 liepen een aantal sportievelingen speciaal voor LEIF West-Vlaanderen de kerstloop in Brugge mee. In 2015 zoeken wij opnieuw lopers! En veel! Voor 2 loopwedstrijden! Immers, dit jaar is LEIF West-Vlaanderen officieel 1 van de goede doelen van de kerstloop en ook van de midzomerrun, die in handen is van dezelfde organisator!

Op woensdag 8 juli gaat de midzomerrun door met vertrek op de skeelerpiste van het Jan Breydelstadion te Sint-Andries Brugge om 21u30. Er wordt 6 of 13 km gelopen, vanaf de site Jan Breydel naar het Brugse stadscentrum en terug.

Op vrijdag 11 december gaat de kerstloop door, 6 km of 10 km door een feestverlichte stad. De start is om 20u op de Markt.

Info: www1.lopenvoorhetgoededoel.be

Wie LEIF wenst te steunen en meer zichtbaarheid te geven: trek dus die loopschoenen aan en doe mee!

Ben je kandidaat om te lopen voor LEIF, hetzij de midzomerrun, hetzij de kerstloop of allebei, meld je dan aan bij Lieve De Cuyper op het mailadres lieve.decuypere@demens.nu en geef je naam, de wedstrijd(en), het aan-

tal km en je geboortedatum door. Je hoeft als loper voor LEIF zelf niet in te schrijven voor deze wedstrijden, we schrijven de lopers als groep in en betalen ook de deelnamekost voor de groep aan de organisator. Elke LEIFloper dient zijn inschrijvingsgeld te storten op de rekening van LEIF West-Vlaanderen. De normale deelnamekost aan de kerstloop is dit jaar 15 euro pp. LEIFlopers betalen 3 euro minder, dus 12 euro. Voor de midzomerrun: de normale inschrijvingskost voor de 13 km is 16 euro en voor de 6 km 12 euro. LEIFlopers betalen 13 euro voor de 13 km en 9 euro voor de 6 km.

Sponsors gezocht!

De organisator van de midzomerrun en de kerstloop zoekt elk jaar sponsors. We hopen enkele sponsors te kunnen aanreiken. Van het sponsorgeld dat LEIF-sympathisanten inbrengen vloeit 50% terug naar LEIF West-Vlaanderen. Bij de midzomerrun zijn formules van 750-1500 en 3000 euro mogelijk. Bij de kerstloop formules van 1000-2000-4000 euro, het plaatsen van een advertentie in de publiciteitskrant (min 120 euro, max 600 euro), huur van een box (voor groepen van minstens 10 leden, 27 euro per deelnemer) of een expostand (400 euro) in de beurszalle.

De sponsordossiers kan je opvragen bij: lieve.decuypere@demens.nu.

Symposium 2 jaar LEIF West-Vlaanderen Thema: 'Euthanasie bij niet-terminale patiënten'

donderdag 18 juni 2015

**Provinciaal Hof
Markt 3, Brugge**

Programma

19u30 - 20u00: Onthaal

20u00 - 20u15: Verwelkoming en introductie 2 jaar LEIF West-Vlaanderen - André Van Nieuwkerke, voorzitter LEIF West-Vlaanderen

20u15 - 20u30: Psychisch lijden bij de geriatrische patiënt aan het einde van het leven - dr. Ann Vandenbroucke, geriater AZ Damiaan Oostende

20u30 - 20u45: Euthanasie bij psychisch lijden - dr. Lieve Thienpont, psychiater en cliëntgerichte therapeut, LEIFarts, voorzitter vzw Vonkel, LEIFpunt Gent

20u45 - 21u00: Aanhoudend en ondraaglijk lijden dat niet kan gelenigd worden bij niet-terminale patiënten : een kwalitatieve studie - dr. Luc Proot, chirurg en coördinerend LEIFarts West-Vlaanderen

21u00 - 21u30: Panelgesprek met dr. Ann Vandenbroucke, dr. Lieve Thienpont, dr. Luc Proot en prof. dr. Wim Distelmans - moderator: dr. Frank Declercq, huisarts en coördinerend LEIFarts Oostende

21u30 - 21u45: Het LevensEinde InformatieForum (LEIF) - Prof. dr. Wim Distelmans, titularis leerstoel Waardig LevensEinde van deMens.nu aan de VUB en voorzitter LEIF

21u45: Receptie: uitnodiging door André Van Nieuwkerke

Gratis toegang. Inschrijven via leif@levenshuis.be of T 050 34 07 36.

Liefde in evolutionair Perspectief

Een lezing van prof. Johan Mertens

Waar ligt de oorsprong van liefdevolle gevoelens?

Vanwaar die verschillen tussen man en vrouw, ook al behoren we tot dezelfde soort?

Is een huwelijkspartner per definitie een vriend(-in)?

Waarom maken we ruzie als we sociale wezens zijn en van elkaar houden?

Zijn we nu mono- of polygaam? Waarom beweren we monogaam te zijn als we zoveel 'vreemd gaan', of zijn die vreemden wel 'vreemd' en geen goede burens of bekenden?

Waar halen mannen het recht vandaan om zich als macho te gedragen?

Prof. Mertens zal het niet hebben over hormonen, maar teruggaan in de tijd, over ons prehistorisch verleden, tot het ontstaan van sociaal leven en altruïsme.

Donderdag 28/05/2015 om 20u

VC De Bezatse

Leden: gratis Niet-leden: €2

Zoeklicht sprak met **Paul Houwen**

Het PanTheater

Enkele weken geleden werd ik uitgenodigd voor een huiskamervoorstelling door het PanTheater van “Ouwe Romeo en belegen Juliet” naar het stuk van Shakespeare. Een uiterst aangename avond, vonden alle 25 aanwezigen in de huiskamer van Doris Verlinde en Filiep Vande Wiele. Én een uiterst verzorgde theaterprestatie en dan ook nog eens om te lachen. Én voor de uitkoopsom hoef je het niet te laten, wat het uiterst geschikt maakt zowel voor kleine zaaltjes en voor huiskamers. Zeker iets voor voor onze VC’s en verenigingen.

Hoe is het PanTheater ontstaan?

Gewoon op café, aan de toog. Een beetje zaniken, weet je wel. Ik had net een regie achter de rug bij een amateurvereniging uit het Kortrijkse, waarbij “het bestuur” mij verplicht had met enkele acteurs te werken die te weinig talent en ervaring hadden. Maar het moest. Het resultaat was dan ook maar zo zo. Ik zei tegen mijn partner Ann Vanroose aan de toog dat ik mij

gefrustreerd voelde. Zorg ervoor dat je je eigen ding kunt doen, zei ze. En nog geen glas wijn later hadden wij het PanTheater gesticht, naar de Griekse god Pan, die van achter de bomen sprong om de mensen te doen schrikken. Met mijn theater wil ik de mensen op zijn minst doen opkijken, en als het even kan, mogen ze ook schrikken. Van de stukkenkeuze. Van de kwaliteit. Dat was toen 2002.

Jullie brengen theater van niveau, maar jullie zijn geen beroepsacteurs. Hebben sommigen van jullie wel banden met professioneel theater en met muziekcademies of met andere podiumcircuits?

Twee actrices van het PanTheater, Ann Vanroose en Brigitte De Cock, hebben als volwassenen de toneelafdeling gevolgd van het Brugse conservatorium. Hun leer-

meester was Oswald Maes. Ikzelf heb 10 jaar toneelles gegeven aan de Academie voor Muziek en Woord van Tielt. In de beginjaren van het PanTheater speelden enkele van mijn collega's uit Tielt mee, met name Anneke Depuydt, Els Depauw en Hadewijch Nollet. Dat waren uiteraard professionelen. Eén van onze actrices, Dominique Antonissen, heeft 10 jaar in Londen gespeeld. Ze is niet professioneel qua opleiding, maar wel qua ervaring. Hetzelfde geldt voor Hugo Sercu. Hij heeft sedert 1975 met de regelmaat van een klok gespeeld in heel wat stukken die ik geregisseerd heb.

Waar willen jullie naar toe met de groep?

We evolueren meer en meer naar het kiezen van stukken die anderen niet spelen. We vissen een beetje in de vergeetputten van het theater. Dat is erg boeiend.

Welke banden hebben jullie met de brede vrijzinnige beweging?

Zonder belerend te willen zijn, zoeken we steeds stukken die het vrije denken promoten. Dat geldt natuurlijk meer voor de drama's dan voor de komedies.

Kan je enkele hoogtepunten uit jullie verleden noemen?

Het probleem is dat we geen laagtepunten gekend hebben. Als ik luister naar de reacties van het publiek dan hoor ik, naargelang de individuele smaak, zowat alle titels van de stukken opnoemen die we gespeeld hebben. Dat is natuurlijk erg leuk. Een absoluut hoogtepunt

voor mij persoonlijk was "De weerstaanbare opkomst van Arturo Ui" van Bertold Brecht. We werden tijdens onze tournee in West-Vlaanderen uitgenodigd om het stuk te gaan spelen op een internationaal theaterfestival in Tanger in Marokko. We hebben dan een Engelse versie ingestudeerd en er twee voorstellingen gespeeld. Het stuk is fel tegen de dictatuur gericht. Het publiek was laaiend enthousiast. Pas toen 4 maand later de Arabische lente uitbrak, begrepen we dat achter het enthousiasme die lente al aan het zinderen was.

Wat zijn de toekomstplannen?

In het najaar trekken we nog rond met "De Vrolijke Vrouwjes van Windsor" van Shakespeare, een heel leuke komedie. Eind januari 2016 gaan we in première met "De

Kinderen van Herakles" van Euripides uit de klassiek Griekse tijd. Het stuk is brandend actueel, want het gaat over politieke gevangenen, migratie en discriminatie. Een stuk waarmee we hopen een uitroep te plaatsen.

Informatie:

0475/86 91 02
of info@pantheater.be
of www.pantheater.be

Feest Vrijzinnige Jeugd en Lentefeest

Het Feest voor de Vrijzinnige Jeugd krijgen we dit jaar op 14 mei om 10.00u in de stadsschouwburg van Kortrijk. Alert lezers zullen opmerken dat dit ook de dag is van Hemelvaart...

Een woordje uitleg is hier wellicht op zijn plaats.

Dit feest, voor de leerlingen uit het 6de leerjaar die de cursus zedenleer volgen, werd een goede 50 jaar geleden in Kortrijk opgestart.

In de woelige jaren 50 van de vorige eeuw was opkomen voor een vrijzinnige levenshouding niet zo eenvoudig. In de nadagen van het Schoolpact (1959) werd de cursus niet - confessionele zedenleer een verplicht keuzevak in het toenmalige Rijksonderwijs (naast o.a. Rooms katholieke godsdienst).

Een 11-tal mensen richtten in Kortrijk een Oudervereniging voor de Moraal op. Onder impuls van die oudervereniging werd er een jaarlijks feest ingericht voor de leerlingen uit 6 de leerjaar.

De eerste feesten vonden op verscheidene locaties in Kortrijk plaats. Gesteund door mensen uit het politieke veld werd na enkele jaren het stadsbestuur bereid gevonden om jaarlijks de schouwburg (gratis) als locatie beschikbaar te stellen.

Gezien de intense programmatie in de schouwburg werd vastgehouden aan de vaste datum van Hemelvaart. Volgend jaar gaat het feest dus door op...5 mei.

De beleving van het Feest is intens, dit zowel voor de kinderen als voor de ouders. Het blijft voor de meeste vrijzinnigen uit het Kortrijkse ook een "hoogdag". Voorafgaand aan het feest is er altijd een voorbereidingsweekend. Hier werken de leerlingen samen met hun leerkrachten zedenleer een programma uit. Het resultaat brengen ze dan met veel enthousiasme in de schouwburg.

Ondertussen hebben we ook reeds een Lentefeest, dit voor de leerlingen uit het eerste leerjaar. In principe valt dit feest op de eerste zaterdag van de lente. Dit jaar viel het exact op 21 maart II.

Het werd een nokvolle schouwburg (800 aanwezigen!!!) Een enthousiast publiek en gemotiveerde kinderen beleefden er hún feest.

De verzorgde receptie (gratis, waarvoor dank aan de vele sponsors!) was een mooie afsluiter van een prachtig feest. Dit alles wordt mogelijk gemaakt door de inzet van vele vrijwilligers, leerkrachten, een organisatiecomité en gevierde, gelukkige kinderen.

Beide feesten zijn een uitstraling voor de vrijzinnige gemeenschap in Zuid West- Vlaanderen!

Het organisatiecomité.

Het Humanistisch Verbond Kortrijk heeft nog 2 activiteiten in petto voor de zomer.

Op **donderdag 7 mei en 4 juni 2015**, om 19.30u houden we weer een Zahir-avond. Bij Zahir filosoferen we 'over de dingen des levens' in een kleine, gezellige groep. Wens je deel te nemen aan zo een avond, neem dan contact met Jean-Claude Staels (jc.staels@hotmail.com). Hij geeft je dan tekst en uitleg over de avond die gepland is.

Op **zondag 14 juni 2015** om 11.00u komt Tom Christians ons Radio Quindo voorstellen.

Quindo is de straffe radio voor en door jong Kortrijk die op 1 maart 2012 ontstond in de schoot van Hogeschool West-Vlaanderen en Muziekcentrum Track. Quindo staat voor atypische en avontuurlijke radio met veel aandacht voor niche-muziek en originele informatie die jongeren uit de Kortrijkse regio aanbelangt. De jongerenradio is het kloppende hart van een medialab, waar jongeren leren experimenteren met alle vormen van media, waar innovatieve mediatoepassingen worden getest en de relatie tussen mediaproductie en mediagebruiker wordt onderzocht.

Maar Quindo is ook een sociaal experiment dat 120 vrijwilligers van diverse achtergrond verenigt. Onder de noemer 'Radio Respect' organiseert Quindo workshops, mediakampen en tijdelijke projecten voor kwetsbare jongeren. Doel is die jongeren via mediamethodes sociale vaardigheden bij te brengen. Radio Respect is een goed voorbeeld van wat je met media kan bereiken als een sociaal inclusie-instrument. Quindo wordt daarvoor geroemd in binnen- en buitenland.

Omdat Quindo bruggen slaat tussen diverse jongerencommunity's werd Quindo door de Vlaamse overheid als enige en eerste webradio in Vlaanderen erkend als gemeenschapsradio of community lab.

Meer info over Quindo algemeen: www.quindo.be/over-ons
Meer info over Radio Respect: www.quindo.be/over-ons/radio-respect-2

Wie is Tom Christiaens?

Tom is al 20 jaar beroepsjournalist. Hij startte zijn carrière bij de West-Vlaamse tv-zender WTV, waar hij meer dan 3.000 nieuwsreportages, programma's en documentaires maakte, vooral over kunst en cultuur en grensoverschrijdende onderwerpen. Tom stond mee aan de wieg van enkele tweetalige tv-programma's in Wallonië die de verstandhouding tussen Nederlandstalige en Franstalige Belgen wilden verbeteren. Later ontwikkelde hij een nieuwsvideoplatform voor De Standaard en Het Nieuwsblad waar hij ook aan de slag ging als videoreporter en nationaal krantenredacteur. Hij was bij Het Nieuwsblad ook chef van de West-Vlaamse edities. Tom werkt sinds eind 2011 voor de Hogeschool West-Vlaanderen (Howest), waar hij journalistiek doceert aan tal van opleidingen. Voor Howest richtte hij ook medialab en jongerenradio Quindo op, waar hij momenteel 120 vrijwilligers begeleidt.

Daarnaast schrijft Tom regelmatig voor tijdschriften en jaarboeken, onder meer voor de Vlaamse-Nederlandse Stichting Ons Erfdeel, waar hij ook in de redactie van The Low Countries en Les Pays-Bas Français zetelt.

Tom heeft een passie voor mensen, media, literatuur, ideologieën, lettertypes en boter.

Lotgenotengroep jongeren en verlies in het huisvandeMens in Kortrijk

Jongeren die geconfronteerd werden met een ingrijpend verlies en daarover graag willen praten met andere jongeren, vinden te vaak moeilijk een weg naar lotgenoten. Een nieuw initiatief in Kortrijk wil daarop een antwoord bieden.

Rouwconsulent Frédérique Vanassche en vrijzinnig humanistisch consulent Katrien Callens startten een lotgenotengroep voor jongeren van 14 tot 18 jaar. Zij komen maandelijks samen in het huisvandeMens in Kortrijk, Overleiestraat 15a.

De eerstvolgende bijeenkomst vindt plaats op woensdag 14 januari 2015 van 18u tot 20u. De volgende data zijn: 22 april, 20 mei, 17 juni, 22 juli, 19 augustus, 9 september, 7 oktober, 18 november en 16 december telkens van 18u tot 20u.

Geïnteresseerde jongeren kunnen zich inschrijven via katrien.callens@deMens.nu

Deelname is kosteloos.

Meer info:

Katrien Callens
tel. 056/25 27 51
katrien.callens@deMens.nu

Frédérique Vanassche
tel. 0472/73 24 77
vanassche.frederique@gmail.com

Men zegge het voort, zodat jongeren hun weg vinden.

SOEP & TROOST

Info- en knutselmoment rond omgaan met verlies

Datum: woensdag 20 mei – 11u tot 14u

Organisator: huisvandeMens Kortrijk, i.s.m. Centrum Overleie en CAW Zuid-West-Vlaanderen

Locatie: Centrum Overleie, Overleiestraat 45, Kortrijk

'Na het verlies van m'n moeder deden die kleine gebaren zo'n deugd. Zoals een kom soep, ik had er niet om gevraagd maar samen met het gezelschap aan tafel warmde het mij op.' (Ellen, 17 jaar)

'De sokken van de olifant' wil ondersteuning bieden aan kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met verlies. Bij een overlijden, ziekte, echtscheiding, een verhuis... In de eerste plaats door hun vertrouwde begeleiders handvaten, tips en werkmaterialen aan te reiken.

In het kader van de Week van de Opvoeding organiseren de huisvandeMens in West-Vlaanderen info- en knutselmomenten. Op woensdag 20 mei is huisvandeMens Kortrijk te gast bij de burens, in Centrum Overleie. Bij een kom soep maak je kennis met 'De sokken van de olifant'. Je kan langskomen voor persoonlijk advies, achtergrondinformatie en om een kijkje te nemen in enkele van de (prenten)boeken, dvd's, spel- en knutselmateriaal die je kan ontlenu. Wie zin heeft, tovert een zakdoekdoos om tot zijn eigen troostdoos.

Iedereen is welkom. Kinderen en jongeren, ouders en familie, professionelen uit de onderwijs- en zorgsector. De toegang is vrij en kosteloos.

Meer informatie:

huisvandeMens Kortrijk
T 056 25 27 51
kortrijk@deMens.nu
www.omgaanmetverlies.be
www.desokkenvandeolifant.be

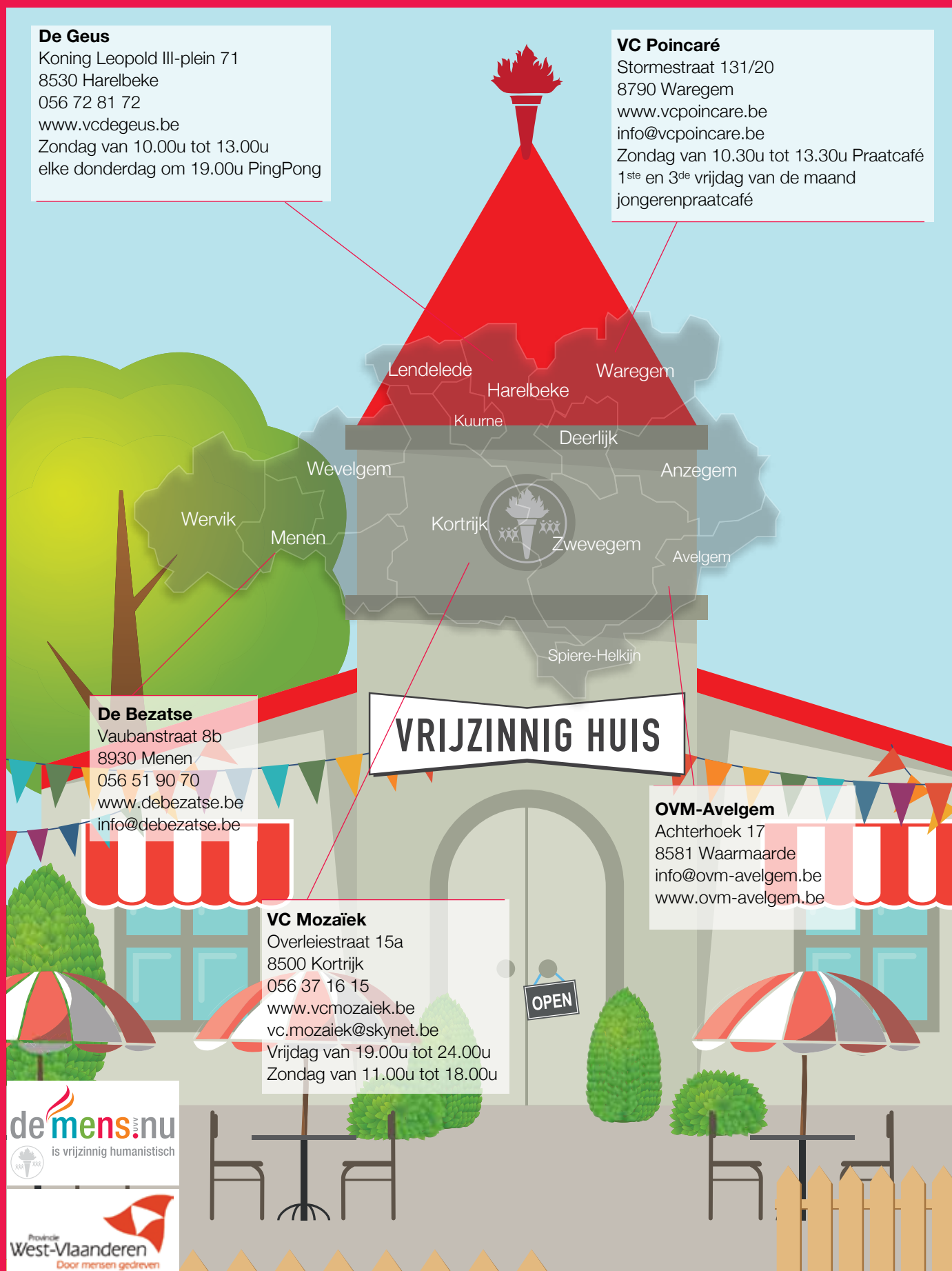

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
056 72 81 72
www.vcdegeus.be
Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand
jongerenpraatcafé

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
info@debezatse.be

VRIJZINNIG HUIS

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
vc.mozaiek@skynet.be
Vrijdag van 19.00u tot 24.00u
Zondag van 11.00u tot 18.00u

